

Pedagogisch werkplan van IKC Al Medina



IKC Al Medina B.V.
Kinderopvang & Buitenschoolse opvang
Terwestenstraat 105 2525GG Den Haag

Inhoudsopgave

1. Pedagogisch werkplan IKC Al Medina bladzijde 4
 - 1.1 Innovatie
 - 1.2 Algemene doelstelling
 - 1.3 Visie
 - 1.4 Onze Identiteit
 - 1.5 Pedagogisch klimaat
 - 1.6 Openingstijden
 - 1.7 Groepsindeling
 - 1.8 Dagindeling en dagprogramma
 - 1.8.1 Dagschema
 - 1.9 Opendeuren beleid
 - 1.10 Stamgroep
 - 1.11 Personele samenstelling
 - 1.12 Beroepskracht – kind ratio (BKR) en de 3 uurs regeling
 - 1.13 Het afnemen van een extra dag(deel)
 - 1.14 Vast dagritme
 - 1.15 Rituelen
 - 1.16 Eten, drinken en slapen
 - 1.17 Verschonen, zindelijkheid en persoonlijke hygiëne

2. Doelstelling van Medina's bladzijde 16
 - 2.1 Pedagogisch klimaat van IKC Al Medina
 - 2.1.1 Een gevoel van emotionele veiligheid
 - 2.1.2 Gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke competentie
 - 2.1.3 Gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie
 - 2.1.4 Eigen maken van normen, waarden en 'cultuur'
 - 2.1.5 Afspraken, regels en omgangsvormen
 - 2.1.6 Gewenst en ongewenst gedrag
 - 2.1.7 Pedagogisch beleidsplan in de praktijk

3. Oudercontact bladzijde 27
 - 3.1 Kennismaking, wennen en overdracht
 - 3.2 Mentorschap
 - 3.3 Ouderavonden

4. Observeren en volgen bladzijde 28
 - 4.1 Observeren
 - 4.2 Vroeg signalering en opvallend gedrag bij kinderen
 - 4.3 Overdracht naar basisschool en buitenschoolse opvang
 - 4.4 Zorgkinderen
 - 4.5 Externe samenwerkingspartners
 - 4.6 Doorgaande lijn

5. Spel en speelgoed bladzijde 31
 - 5.1 Activiteiten
 - 5.2 De activiteiten van de Peuteropvang
 - 5.3 Zelfstandigheid bevorderen

6. Pedagogische Samenstelling bladzijde 34
 - 6.1 Pedagogische medewerkers
 - 6.2 De rol van de pedagogische medewerkers Deskundigheidsbevordering
 - 6.3 vaste gezichten op de groep

- 6.4** Pedagogisch Beleidsmedewerker/Coach (PBMér)
- 6.5** Deskundigheidsbevordering
- 6.6** Achterwacht
- 6.7** vier-ogen principe
- 6.8** Leiding gevende
- 6.9** Stagiaires en beroepskrachten in opleiding

7. Tot slot

bladzijde 38

1. Pedagogisch werkplan IKC Al Medina

Dit pedagogisch werkplan biedt de pedagogisch medewerkers van IKC Al Medina leidraad bij de uitvoering van hun werk. Het werkplan is een concretere uitwerking van het pedagogisch beleidsplan.

1.1 Innovatie

Vanaf 1 Januari 2022 Zal Rania's kinderopvang BSO B.V haar activiteiten uitbreiden naar een totale kindercentra, hiervoor hebben wij 3 Extra lokalen ter beschikking gekregen. Tevens krijgt deze bedrijf een andere bedrijfsnaam, namelijk Islamitische Kinder Centrum Al Medina.

Wij hebben dit zo gerealiseerd om samen met de Islamitische basisschool Al qoeba op een zelfde doorgaande (leer)lijn te werken en hetzelfde identiteit uit te stralen binnen deze school.

De ouders hebben bewust voor een islamitische basisschool gekozen omdat het aansluit op hun thuis situatie en met de komst van IKC Al Medina zijn hiermee alle wensen van deze ouders vervuld. De kinderen en ouders voelen zich meer op hun gemak en zijn ze trots op hun cultuur en religie. Ze ervaren hoe ze volop meedoen in de samenleving waar verschillende culturen en etnische achtergronden elkaar ontmoeten. De kinderen en de ouders voelen zich 'thuis' op ons kindercentrum.

Wij hebben voor deze nieuwe methode gekozen omdat er heel veel vraag naar is vanuit zowel de school als de ouders in deze buurt.

1.2 Algemene doelstelling

Bij IKC Al Medina hebben wij als doel gesteld een professionele kindercentrum op te richten met kwalitatief hoogwaardig opvang aan te bieden voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar, ongeacht nationaliteit, geloofsovertuiging, cultuur of achtergrond, van werkende of studerende ouders, is welkom bij ons kindercentrum. Wel wordt er bij deze kindercentra gewerkt volgens de islamitische identiteit.

We gaan er daarbij vanuit dat het innerlijk en het uiterlijk in verband staan met elkaar.

Volgens de Islam wordt iedereen zuiver en met een natuurlijke neiging tot het goede geboren. Vanuit islamitische pedagogiek is de manier waarop kleine en grote kinderen in de opvoeding dienen te worden benaderd, niet gelijk. De opvoeding wordt verdeeld in drie fasen, die elk ongeveer 7 jaar beslaan.

Fase 1 is voor kinderen tussen de 1-7 jaar en kenmerkt zich door spelen; dit staat bij Al Medina dan ook centraal.

Ons eerste streven is dat onze kinderopvang een veilige speelplek is voor kinderen van 0 t/m 12 jaar. Kinderen zijn ni'ma, een waardevol geschenk, en amaanah, iets dat je is toevertrouwd.

Op deze wijze gaan wij ook met uw kinderen om. Wanneer kinderen zich veilig voelen bij de pedagogisch medewerkers en bij de andere kinderen, dan is er ruimte voor ontwikkeling.

Voor ons is het belangrijk dat kinderen opgroeien in een omgeving waar aandacht, warmte en plezier aanwezig is. De islamitische identiteit geeft onze kinderen een gevoel van geborgenheid; we sluiten aan bij de thuissituatie en daardoor creëren we een veilige basis, waardoor kinderen het vertrouwen voelen om zich verder te ontwikkelen.

Wij bieden elke dag activiteiten aan in een rijke leeromgeving waardoor kinderen zich spelenderwijs op verschillende ontwikkelingsgebieden kunnen groeien. Bij IKC Al Medina leren wij kinderen om samen te spelen, om te delen en om te gaan met de regels van de groep. Dagelijks besteden wij aandacht aan de Islamitische achtergrond.

Wij zien de opvang als een verlengde van de opvoeding thuis en hechten daarom veel

waarde aan desamenwerking met ouders. Samen werken we aan het voorkomen van achterstanden om alle kinderen een goede basis te geven.

Om onze kinderopvang zo verantwoord mogelijk te houden, werken wij volgens de nieuwe richtlijnen van de wet innovatie en kwaliteit kinderopvang. (IKK) De wet IKK is op 30 mei 2017 definitief aangenomen. IKC Al Medina biedt verantwoorde kinderopvang, waaronder wordt verstaan:

- Het in een veilige en gezonde omgeving bieden van emotionele veiligheid aan kinderen;
- Het bevorderen van de persoonlijke -en sociale competentie van kinderen;
- De socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden;

IKC Al Medina draagt zorg voor baby's, dreumes, peuters, kleuters en basisschoolkinderen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met de ontwikkelingsfases waarin de kinderen zich bevinden.

Daarnaast staat het kind en de ouder bij Al Medina centraal. IKC Al Medina ziet de opvang van de kinderen als een samenspel tussen ouder(s), kind en onze organisatie. Voor Al Medina is het van belang dat:

- Ieder kind zich welkom voelt;
- Ieder kind voldoende aandacht krijgt;
- Ieder kind plezier heeft en leuk kan spelen;
- Ieder kind zich in zijn of haar tempo kan ontwikkelen;
- Ieder kind leert omgaan met leeftijdsgenoten en hierbij de sociale vaardigheden ontwikkelt;
- Ieder kind op een professionele wijze wordt begeleidt naar zelfstandigheid en verantwoordelijkheid;
- Bij Al Medina staat ieder kind en de ouders centraal;
- Ieder kind de fysieke veiligheid en gezonde verzorging krijgt;

IKC Al Medina wil bereiken dat het kind zich thuis voelt. Het pedagogisch beleid vormt een "vertaling" van onze doelstellingen en visie van de organisatie. Het geeft richtlijnen voor het handelen en voor de omgang met kinderen in ons kinderopvang. De kern in ons pedagogische beleid; de kwaliteit van de interacties tussen leidsters en kinderen en de verschillende contexten waarin de interacties zouden moeten plaatsvinden om de kinderen zich zo goed mogelijk te laten ontwikkelen.

De afgelopen jaren is er enorm veel onderzoek gedaan naar de effecten van kinderopvang in het leven van jonge kinderen. De vraag of kinderopvang wel of niet goed voor een kindje zal zijn kan nooit direct met ja of nee beantwoord worden. Als kinderopvangorganisatie is het van groot belang om een aantal aspecten goed in ogenschouw te nemen en daar naar te handelen. De kwaliteit van de kinderopvang is cruciaal voor de ontwikkeling van een kind. Wij bij "

Al Medina " streven er naar de opvang kwalitatief hoogwaardig aan te bieden. Dit alles met het kind als middelpunt. Opvang van kinderen in een kwalitatief hoogwaardig kindercentrum kan langdurige positieve effecten hebben op de sociale en persoonlijkheidsontwikkeling van kinderen, en op hun taal ontwikkeling en schoolprestaties.

1.3 Visie

De visie van IKC Al Medina is ervoor zorgen dat de kinderen zich in een veilige en uitdagende leer/speelomgeving, waarin onze kinderen vanuit de islamitische identiteit zich optimaal kunnen ontwikkelen tot actieve en weerbare burgers.

Naast het geven van hoogwaardig kwalitatieve opvang leren we de kinderen vanuit de islam om goed mee te doen in de Nederlandse samenleving.

IKC Al Medina kijkt positief naar kinderen: ieder kind heeft recht op kwalitatief de beste opvang die er is. Ieder kind is uniek en wordt als individu benaderd. Kinderen maken samen met elkaar de groep. In de diversiteit van de kinderen zien we een uitdaging die wij als professionals graag aangaan. We laten ieder kind in zijn of haar waarde en respecteren het individu. Kinderen nemen actief en zelfstandig voor zover hun ontwikkeling dat toelaat, deel aan de activiteiten gedurende de dag. IKC Al Medina respecteren dit initiatief. Wij luisteren naar de kinderen en sluiten aan bij de dingen die kinderen kunnen. Vanuit deze visie stimuleren wij de kinderen in hun algehele ontwikkeling. Tijdens activiteiten kunnen kinderen voor elkaar iets betekenen. Op de kinderopvang is er veel aandacht voor bewustwording van sociaal gedrag ten opzichte van elkaar en de begeleiding.

IKC Al Medina gaan bij het werk uit van de dialoog en werkt nauw samen met andere organisaties, zoals onderwijs, jeugdgezondheidszorg en natuurlijk met de school en ouder. De voornaamste doelstelling van de samenwerking is de zorg in de breedste zin van het woord voor de kinderen van deze buurt te optimaliseren, een doorgaande lijn te waarborgen en elkaar als samenwerkingspartner beter te leren kennen.

1.4 Onze identiteit

Wij besteden dagelijks aandacht aan onze Islamitische achtergrond. Dit doen wij in overeenstemming met de Koran en de Soenna van onze profeet. Binnen de Islam wordt de opvoeding in drie fasen verdeeld en peuters bevinden zich in de eerste fase. De eerste fase is een fase waarbij het spelen centraal staat. Bij Al Medina worden kinderen gestimuleerd in hun ontwikkelingen het eigen maken van normen en waarden door middel van spel en routines.

Onze identiteit is eigenlijk op drie manieren verweven binnen onze organisatie.

1. Materiaalgebruik: er is op elke groep een identiteitshoekje waar verschillende materialen liggen zoals boeken, poppetjes, gebedskleedjes en gebedskleertjes.
2. Dagelijkse routines: we begroeten elkaar met 'Salam Aleykoem' en we starten de dag met een doua in de kring. Voor het eten zeggen we 'Bismillah' en na het eten 'Elhamdoelillah'. Wanneer een kindje moet niezen, dan zeggen we 'Gezondheid' en daarna 'Elhamdoelillah'. We zijn heel erg alert op handen wassen voor en na het eten en na het toiletbezoek; wij hechten veel waarde aan hygiëne vanwege de gezondheid maar ook omdat reinheid een belangrijk onderdeel van de Islam is. We geven als pedagogisch medewerkers het goede voorbeeld. We lezen in de kring en voordat de kinderen naar huis gaan lezen we een versje uit de Koran.
3. Thema's: we sluiten aan bij de islamitische thema's van de school (bv. Aqiedah & Salaat en Ramadan) en passen deze aan voor onze peuters. Indien aanwezig dan verzorgt onze godsdienstjuf de activiteiten van de methode "Lang leven Islam".

1.5 Pedagogisch klimaat

Het is belangrijk dat kinderen zich bij IKC Al Medina veilig en vertrouwd voelen. Als kinderen zich op hun gemak voelen en vertrouwen hebben in de pedagogisch medewerkers, dan geeft dit een kind de ruimte om de wereld om zich heen te gaan verkennen en om op onderzoek uit te gaan. Een goed pedagogisch klimaat wil zeggen dat er tijd en rust is om met elkaar fijne dingen te doen. Het is belangrijk om kinderen zich in hun eigen tempo te laten ontwikkelen. We spelen in op de ontwikkeling van kinderen en staan open voor de kinderen. We gaan uit van wat een kind nodig heeft: elk kind is uniek en wordt ook zodanig benaderd. Zelfredzaamheid, respect en vertrouwen zijn daarbij sleutelwoorden. Pedagogisch medewerkers nemen kinderen serieus en gaan gesprekjes met ze aan. Ook krijgen kinderen verantwoordelijkheden om hun autonomie en zelfvertrouwen te stimuleren. Goede ingerichte

ruimtes dragen daarnaast ook bij aan een prettig en positief pedagogisch klimaat. Een ruimte moet veel mogelijkheden en keuzes bieden om te spelen, te onderzoeken en te experimenteren. Onze materialen worden geselecteerd om verschillende uitdagingen te bieden, en kinderen op verschillende manieren te prikkelen om iets nieuws te proberen.

1.6 Openingstijden

Bij IKC Al Medina hanteren wij de volgende openingstijden:

Dagopvanggroep is 50 weken per jaar, vijf dagen per week geopend van 8:00 tot 18.30 uur.

de Voorschool is 40 weken per jaar geopend, dagelijks van 8:30 tot 15:00/17:00

De BSO is 50 weken per jaar van 12:00 / 15:00 tot 18:30 uur.

Tijdens de erkende feestdagen, suikerfeest en offerfeest zijn wij gesloten.

1.7 Groepsindeling

De leeftijdsopbouw van de groepen is van 0-12 jaar oud en wij hebben 6 stamgroepen.

Dagopvang groep van 0 tot 4 jaar:

In deze groep zijn er 11 a 12 kinderen per dag van 0 tot 4 jaar.

Op deze groep worden maximaal 3 baby's geplaatst. Verder moet er een natuurlijk evenwicht zijn in de leeftijdsopvang van de 1 tot 4 jarigen. Dat wil zeggen dat wij ons uiterste best doen om de groep zo op te bouwen dat er voor elk kind een aantal leeftijdsgenootjes zijn.

Het hebben van oudere en jongere kinderen in de groep stimuleert de jonge kinderen in hun cognitieve, sociale en communicatieve vaardigheden.

BSO:

Deze groep bestaat maximaal uit 22 kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar. In deze groep zijn er twee pedagogische medewerkers. Hier houden wij ons aan de vaste groepsleiding, zo creëren wij het gevoel van veiligheid en geborgenheid.

Voorschool groepen:

IKC Al Medina heeft 2 voorschool lokalen van elk maximaal 13 kinderen. Hier kunnen wij maximaal 4 groepen realiseren die elk 16 uur opvang krijgen per week (ochtend en middag groep). Naast kinderen die 4 dagdelen deelnemen verwelkomen wij ook kinderen die 2 dagdelen komen.

Op deze peuteropvang groepen wordt gewerkt met het VVE programma Piramide

1.8 Dagindeling en dagprogramma

Om u een idee te geven hoe een dag eruit ziet bij ons op IKC Al Medina volgt hieronder een grove indeling van het dagritme.

Kinderopvang groep 0 tot 4 jaar

8:00 uur – 9:30 De kinderen worden rond deze tijd gebracht, ze dragen altijd sloffen op de groep. De schoenen gaan de bak in en de jassen kunnen in de gang gehangen worden. De

overdracht met de ouders is hier heel erg belangrijk, zo kunnen wij weten hoe laat het kind moet eten en of het eerder naar bed moet.

Tijdens deze tijd kunnen de kinderen vrij spelen en de baby's rustig bijkomen in de daarvoor gerichte baby hoek. Één leidster bereid het fruit en ook niet te vergeten de fruithapjes voor de baby's.

9:15 uur Wordt er met de kinderen opgeruimd, voor het opruimen wordt het opruimliedje gezongen, hierdoor herkennen de kinderen dat het tijd is om te ruimen, zo houden we het opruimen gezellig.

9:30 uur De kinderen gaan aan tafel. Er wordt eerst met de kinderen gezongen voor ze hun fruit gaan eten en hun sap kunnen drinken. Ook de baby's worden toegezongen voordat ze een bakje gepureerd fruit krijgen. Voor elke maaltijd zingen we "smakelijk eten". Dit geeft structuur aan de dag en stimuleert de taalontwikkeling.

10:00 uur De kinderen gaan van tafel. Dreumesen en peuters gaan naar de wc. Baby's worden verschoont. Baby's krijgen tussen 10:00 uur en 11:00 uur de fles en worden in bed gelegd indien ze aangeven moe te zijn.

Bij mooi weer wordt er met de kinderen buiten gespeeld. Indien het weer slechter is of de leidsters anders hebben gepland, krijgen de kinderen binnen een individuele- of groepsactiviteit aangeboden. Soms gaan de kinderen vrij spelen. Een groepsactiviteit duurt zelden langer dan een half uur, doordat de concentratie verslapt. Daarna mogen ze vrij spelen tot we boterhammetjes gaan eten.

11:15 uur Worden de handen gewassen en de gezichten gepoetst want er wordt dan een boterham gegeten.

11:30 uur Aan tafel doen wij een doua en we creëren een moment van rust. De eerste boterham wordt hartig belegd, de tweede is met zoet beleg. Na de eerste boterham drinken de kinderen een beker melk. De kleine kinderen liggen soms nog rond deze tijd te slapen. We maken ze niet wakker om erbij te komen zitten. Zij krijgen later hun boterham of fles.

12:00 uur – 12:30 uur De kinderen worden verschoont. Met de dreumesen en peuters wordt er een verhaal voorgelezen, waarna ze lekker gaan slapen. De baby's zijn vaak wakker, als alle kinderen in bed liggen, krijgen de baby's een boterham of een fles of eerder als hun schema hierom vraagt.

Ook wordt nu de groep schoongemaakt, tafels, stoelen en vloer.

12:45-13:00 worden de ochtend kindjes opgehaald en eventueel de middag kindjes gebracht.

12:30 uur – 14:30 uur De kinderen slapen en de leidsters gaan om beurten met pauze. De kinderen die opblijven mogen vrij spelen of er wordt met hen een activiteit gedaan. De kinderen die wakker worden, worden aangekleed en ze mogen aan tafel gaan zitten.

14:30 uur – 15:00 uur Rond deze tijd worden de meeste kinderen wakken, we halen ze uit bed en worden verschoont. Er wordt een boterham gegeten en sap gedronken.

15:30 uur – 16:30 uur Afhankelijk van het weer wordt er binnen of buiten vrij gespeeld of een activiteit aangeboden. Op de momenten van vrij spelen nemen de leidsters de tijd om kinderen te observeren; hoe gaat het met zijn/haar ontwikkeling, speelt het kind samen of alleen, maakt het contact met andere kinderen of met de leidsters etc.

16:30 uur De kinderen worden voor de laatste keer verschoont of gaan naar de wc.

16:30 uur – 18:30 uur De kinderen worden opgehaald. In overleg met de leidsters kunnen de kinderen ook eerder opgehaald worden.

17.00- 17.30 uur de kinderen krijgen een cracker en drinken aangeboden

De dagindeling is geen keurslijf waar alle kinderen in hoeven te passen. Een kind dat om 11:00 uur zijn ogen niet meer kan openhouden, mag lekker gaan slapen en krijgt dan later zijn boterham.

Bij baby's houden we hun eigen slaap -, waak- en voedingsritme aan. Als de baby's niet slapen, liggen ze lekker op een baby mat te spelen, wordt er met ze geknuffeld, liggen ze in de box, schommelen in de babyswing of zitten te genieten van alles wat ze kunnen zien vanuit een wippertje of kinderstoel.

De baby spelen in hun baby hoek.

De verschoonrondes zijn er om een ritme aan te houden, kindjes die eerder een volle of vieze luier hebben worden direct verschoond, ongeacht of ze net een schone luier hebben gekregen.

De dagritme van de Peuteropvang

Op de peutergroepen wordt er een ochtend- en een middag activiteitenprogramma van elk 4uur gedraaid. We werken op de peutergroepen volgens het VVE-programma piramide. Zowel in het ochtend- als middagprogramma is er voldoende tijd voor het werken in kleine groepjes, een grote groepsactiviteit en individuele begeleiding.

Iedere dag heeft bij ons een vast ritme. Dat is prettig en herkenbaar voor je kind. We starten de dag gezamenlijk hulpje van de dag helpt de leidster. Daarna kan je kind gaan spelen in één van de speelhoeken. We hebben een huishoek, bouwhoek, leeshoek en een knutselhoek. We maken ook dagelijks gebruik van de speelzaal Of we gaan lekker naar buiten. Rond 10.00 uur gaan we met z'n allen aan tafel. We doen een Doua, lezen een verhaaltje voor en eten fruit en water. Eind van de ochtend doen we gerichte spelletjes of activiteiten rondom een gekozen thema. Hiermee stimuleren we de ontwikkeling van je kind. Ook spelen we buiten in onze buitenspeelruimte en als het regent spelen we in onze speelzaal.

Brengen en halen

Tijdens het brengen en halen kunnen ouders informeren naar het wel en wee van hun kind. Voor uitgebreidere informatie over het kind, het bespreken van problemen of opvoedingsvragen wordt, met het oog op de privacy, geadviseerd om een afspraak met de leidster te maken.

De dagritme van de BSO is als volgt:

12:00 of 14:30 – 12:30 of 15:00 uur De kinderen, verschillend van groep 1 tot en met groep 8 worden hier opgehaald door de pedagogische medewerker van IKC Al Medina. De leerkracht heeft een schema van de kinderen die opgehaald mogen worden voor de BSO.

12:45 of 15:15 uur De kinderen zijn allemaal aanwezig in de BSO ruimte en hebben na het wassen van hun handen, een gezamenlijk eet –en drinkmoment. Tijdens het eet –en drinkmoment, mogen de kinderen om de beurt over hun dag aan de pedagogisch medewerker vertellen. Er is ook gelegenheid voor de andere kinderen om hierop te reageren.

13:15 of 15:45 uur Alle kinderen die klaar zijn met eten en drinken kijken op het activiteitenbord. Hierop staat wat de planning van de BSO dag is en aan welke activiteiten de kinderen mogen en kunnen beginnen. De activiteiten die worden aangeboden zijn zeer divers, namelijk: knutsel-, bak-, spel –en sportactiviteiten. Wij mogen de kinderen niet verplichten om mee te doen aan activiteiten. Zo kunnen de kinderen ook ervoor kiezen om bijvoorbeeld een boekje te pakken en zich even terug te trekken van de omgeving.

16:00 – 18:30 uur Alle kinderen worden tussen deze tijd opgehaald.

Het kan wel eens voorkomen dat de BSO uitstapjes maakt. Denk bijvoorbeeld aan de kinderboerderij of de bibliotheek. De ouders worden in dit geval bij voorbaat geïnformeerd en geven toestemming, middels een toestemmingsverklaring. Op studiedagen en schoolvakanties, kunnen de kinderen heel de dag (07:30 tot 18:30 uur) terecht bij IKC Al Medina. Er wordt bij Al Medina dan volgens een vakantieprogramma gewerkt. Voor alle programma -of rooster aanpassingen, worden de ouders schriftelijk en mondeling op de hoogte gesteld. Ouders worden hier vooraf schriftelijk van op de hoogte gesteld. Ze kunnen schriftelijk aangeven op welke dagen zij gebruik willen maken van de aangeboden opvang. Kinderen krijgen de ruimte en mogelijkheid om mee te denken in het programma aanbod. Denk aan keuze van een thema en de soort van activiteiten.

1.8.1 Dagschema

Kinderopvang groep

07:30 – 09:30	Kinderen worden gebracht en mogen vrij spelen
09:00 – 09:30	Gezamenlijk speelgoed opruimen.
09:30 – 10:00	Persoonlijke verzorging en fruit eten
10:00 – 10:45	Gerichte binnen of buiten activiteit
10:45 – 11:15	Vrij spelen
11:15 – 11:30	Persoonlijke verzorging
11:30 – 12:00	Broodmaaltijd
12:00 – 12:30	Persoonlijke verzorging. Er wordt voorgelezen voordat de kinderen naar de slaapkamer gaan.
12:30 – 15:00	Middagdutje. Wanneer de kinderen uit bed komen is er tijd voor persoonlijke verzorging en mogen zij vrij spelen.
15:00 – 16:00	Er wordt gegeten en een sapje gedronken
16:00 – 16:30	Dit is het moment voor een gerichte activiteit, gevolgd door vrij binnen of buiten spelen.
16:30 – 17:15	Tijd voor persoonlijke verzorging en daarna gaan de kinderen aan tafel en krijgen een activiteit aangeboden.
17:15 – 18:30	Het is tijd voor een cracker en drinken, waarna de kinderen worden opgehaald en/of mogen vrij spelen.

De dagritme van de peutergroepen 2,5 tot 4 jaar:

Ochtend groep

08.30 – 09.00 uur	Kinderen worden gebracht en mogen vrij spelen
09:00 – 09:30	kringgesprek en thema
09:30 – 10:00	spelen in de hoeken /activiteit
10:00 – 10:30	handen wassen,eten en drinken
10:30 – 10:40	plassen en handen wassen
10:40 – 11:10	activiteit
11:10 – 11:45	spel en bewegingsactiviteit
11:45 – 12:15	activiteit
12:15 – 12:30	afsluiting en vertrek

Middag groep

13:00– 13:30 uur	Kinderen worden gebracht en mogen vrij spelen
13:30 – 14:00	kringgesprek en thema
14:00 – 14:30	spelen in de hoeken/activiteit
14:30 – 15:00	handen wassen, eten en drinken
15:00 – 15:10	plassen en handen wassen
15:10 – 15:40	activiteit
15:40 – 16:15	spel en bewegingsactiviteit
16:15 – 16:45	activiteit
16:45 – 17:00	afsluiting en vertrek

BSO

12:00 – 12:30	(afhankelijk van schooldag) De kinderen worden door de pedagogisch medewerkers opgehaald van school.
14:30 – 15:00	(afhankelijk van schooldag) De kinderen worden door de pedagogisch medewerkers opgehaald van school.
12:45 – 13:15	(afhankelijk van schooldag) De kinderen hebben een gezamenlijk eet –en drinkmoment.
15:15 – 15:45	(afhankelijk van schooldag) De kinderen hebben een gezamenlijk eet –en drinkmoment.
13:15	(afhankelijk van schooldag) Activiteiten
15:45	(afhankelijk van schooldag) Activiteiten
16:00 – 18:30	De ouders halen de kinderen langzamerhand op

1.9 Open deurenbeleid

De inrichting van de omgeving kan bijdragen aan een gevoel van veiligheid. Met aandacht voor licht, kleur en indeling van de ruimte is veel te bereiken. Onze kinderopvang ruimtes zijn specifiek ingericht voor kinderen van 0 tot 4 jaar en de BSO van 4 tot 12 jaar.

Kinderopvang groep 0 tot 4 jaar)max 12 kinderen.

Binnenruimte: Voor de kinderen hebben we 1 groepsruimten tot onze beschikking voor de groepsactiviteiten. Deze ruimte is voldoende om hier maximaal 12 kinderen op te vangen, De kinderen kunnen ook gebruikmaken van de binnen speelruimte, deze is ingedeeld in diverse hoeken, waardoor er ruimte is voor rollenspel, bouwactiviteiten, knutselen, computeren, lekker

chillen of rustig een boek lezen.

Buitenruimte: IKC Al Medina heeft specifiek voor deze groep een aparte buitenspeelruimte gecreëerd dat volledig afgesloten is d.m.v een hek zodat de veiligheid van deze groep gewaarborgd wordt. De buitenruimte biedt de mogelijkheid tot individueel spel, maar ook tot samenspel o.a. balspellen, rollenspel, kringspelletjes etc.

Ons buiten ruimte is voor een deel betegeld met rubberen tegels en voor een deel met betonnen tegels. Ook is er een mooi speeltoestel met een huisje, klautertrapje en glijbaan.

Ons streven is om iedere dag minimaal 60 minuten met Al Medina kinderen naar buiten te gaan.

Peutergroepen

Binnenruimte: Voor de peuteropvang hebben wij 2 lokalen ter beschikking.

De groepsruimtes zijn gezellig ingericht, waarbij het mogelijk is verschillende activiteiten uit te voeren. Ook bieden de groepsruimtes de kinderen de mogelijkheid om te ontspannen en uit te rusten, maar ook om te bewegen, zich creatief te ontwikkelen, etc. Er zijn een gezellige zithoek, een atelier of knutselafels, speelhoeken voor het spelen met auto's, poppen of het doen van spelletjes. Speelgoed, knutselmateriaal, e.d. zijn goed bereikbaar voor kinderen en nodigen door hun opstelling uit tot een gevarieerd en creatief spel, waarbij kinderen zelf keuzes kunnen maken. Kinderen hebben de mogelijkheid om zowel alleen of met anderen te spelen en te ontdekken. Leeftijd en samenstelling van de groep bepalen de inrichting en de aanwezige materialen. Het meubilair is gericht op de grootte van de kinderen en op beheersing van het lichaam. Ook voor de PM-ers is er ergonomisch meubilair aanwezig. Bij de inrichting van een aanwezige speelhal, speellokaal of gemeenschappelijke ruimte wordt eveneens rekening gehouden met leeftijd en ontwikkeling van de kinderen. In deze ruimtes zijn vaak grotere speelmaterialen en verschillende rijdende materialen aanwezig

Buitenruimte: De kinderen van zowel de Peutergroepen als de BSO maken gebruik van de buitenspeelplaats. Hier wordt de kinderen de mogelijkheid tot individueel spel, maar ook tot samenspel geboden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan balspellen, tikspellen of kringspellen. Op de buitenspeelplaats bevinden zich diverse speeltoestellen waar de kinderen gebruik van kunnen maken. Zo kan de pedagogisch medewerker ervoor zorgen dat er fietsen komen te staan of dat er een bal of springtouw mee naar buiten gaat.

Ons streven is om iedere dag minimaal 15 minuten naar buiten te gaan voor de BSO en minimaal 30 minuten voor de peutergroepen.

BSO Groep

Binnenruimte: Voor de BSO is er 1 groepsruimte en een deel van de speelruimte ter beschikking. In de groepsruimte is er plaats voor maximaal 22 kinderen en deze kunnen hier hun activiteiten voortzetten. Ook kunnen de BSO kinderen permanent gebruik maken van de binnen speelruimten die in diverse hoeken is ingedeeld. Hierdoor hebben de kinderen ruimte voor eventuele rollenspellen, bouwactiviteiten, knutselen, computeren, tv- kijken, lekker chillen of zelfs even heerlijk een boekje kunnen lezen.

1.10 Stamgroep

Een kind kan maar in één stamgroep zitten, dit is een vaste groep kinderen in een eigen groepsruimte die qua sfeer en inrichting past bij de leeftijd van de kinderen.

Er zijn momenten dat stamgroepen worden samengevoegd. Dit kan op verschillende momenten gebeuren;

- ✚ Aan het begin en aan het eind van de dag » De kinderen worden in een andere ruimte ontvangen dan hun eigen stamgroep en dienen ook te worden opgehaald in een andere stamgroep.
- ✚ De vaste medewerker van de stamgroep is op de groep aanwezig is » Wanneer dit gebeurt dan kunnen ouders dit lezen op het bord in de gang.
- ✚ Op minder drukke dagen kunnen stamgroepen ook worden samengevoegd
- ✚ Ook in vakantietijd worden groepen vaker samengevoegd.
- ✚ Op het bord in de gang wordt dit duidelijk aangegeven zodat ouders duidelijk hierover zijn geïnformeerd. De vaste medewerker van de stamgroep is op de groep aanwezig.

De kinderen verlaten hun stamgroepen als ze in de centrale hal vrij spelen hier kunnen ze activiteiten ondernemen zoals spelen in de poppenhoek en in de bouwhoek en als ze buiten spelen verlaten ze ook hun stamgroep. Elke vaste groep kent een team van pedagogisch medewerkers, het streven is een vast team van maximaal 3 medewerkers (bij een groep van 12 of 13 bij de peuteropvang kinderen) verdeeld over de week. Daarbij wordt gestreefd naar goed personeelsbeleid zodat een vaste pedagogisch medewerker bij o.a. langdurige ziekte of verlof structureel vervangen wordt.

Wanneer samenvoegen niet mogelijk is en de kinderen dus naar hun 2e stamgroep gaan, dan vragen wij hier vooraf toestemming van de ouders door middels het toestemmingsformulier. Ouders worden tijdig geïnformeerd over de samenvoeging van groepen, welke vaste pedagogisch medewerker aanwezig is en in welke groepsruimte de kinderen worden opgevangen. Ouders worden bij het kennismaking gesprek over het samenvoegen geïnformeerd.

1.11 Personele samenstelling

De pedagogisch medewerkers hebben een beroepskwalificatie op minimaal MBO-niveau overeenkomstig met de CAO kinderopvang, tevens is iedereen in het bezit van kinder -EHBO conform de eis van het oranje kruis. De peutergroep leidsters zijn ook in het bezit van pw diploma en de Nederlandse taal op minimaal 3F. deze leidsters hebben ook de VVE kwalificatie of zijn hiermee nog bezig. Tevens is er een directeur. De directeur houdt zich met name bezig met groep overstijgende taken, zoals het voeren van intakegesprekken, inventarisatie van veiligheid en gezondheid, voorzitten van een werkoverleg etc. Daarnaast is de directeur het aanspreekpunt voor ouder(s)/verzorger(s) bij vragen. De aansturing van Al Medina is tevens in handen van de directeur. Er is ook een pedagogische coach aanwezig die de leidsters bewuster maakt van hun handelen.

Voor de peutergroepen hebben wij een IBer die ook werkzaam is op de school zodat de er op een doorgaande lijn wordt gewerkt met de school.

Achterwacht in geval van calamiteiten:

Afhankelijk van de leidster-kind ratio worden er een aantal pedagogisch medewerkers ingeroosterd op een locatie. Medewerkers kunnen in geval van calamiteiten te allen tijde gebruik maken van het protocol "Handelen in geval van calamiteit". Het hanteren van het protocol is niet afhankelijk van het aantal medewerkers, die werkzaam zijn op een locatie. In geval van calamiteiten hanteren we binnen IKC Al Medina de volgende afspraken omtrent beschikbaarheid:

- ✚ IKC Al Medina is onderdeel van IKC Al Medina, waardoor er vanaf 7.30 tot 18.30 uur altijd meerdere mensen aan te spreken zijn.
- ✚ De directeur van IKC Al Medina wordt als eerste ingeschakeld in geval van calamiteiten.
- ✚ Mocht hij niet aanwezig zijn dan wordt er contact opgenomen met een van de collega's die in de nabijheid wonen van het kindercentrum. Zij kunnen binnen enkele minuten aanwezig zijn.

- ✚ Tevens fungeert de directeur van IKC Al Medina als achterwacht op de dagen dat hij werkzaam is. Hij is voor een medewerk(st)er altijd telefonisch bereikbaar en kan in geval van nood snel ter plaatse zijn.
- ✚ In geval van calamiteiten wordt de directeur altijd op de hoogte gebracht.
- ✚ Met de plaatselijke huisarts zullen er afspraken gemaakt worden over noodsituaties die zich kunnen voordoen. In deze gevallen zal de huisarts direct komen of kunnen wij daar een bezoek brengen (mits de ouders niet te bereiken zijn, anders gaan zij zelf met hun kind).

1.12 Beroepskracht – kind ratio (BKR) en de drie uren regeling.

De BKR is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl). Ook als we groepen samenvoegen.

Op ons Kinderopvang groep beginnen de eerste pedagogisch medewerkers om 7.30 uur, de volgende om 8.15 uur en om 9.00 uur zijn alle medewerkers in huis. Op bepaalde momenten van de dag wijken wij af van de BKR en maken wij gebruik van de drie uren-regeling*. Zoals aan het begin en einde van de dag als er minder kinderen aanwezig zijn op het kindercentrum en tussen de middag als een deel van de kinderen naar bed gaat. Op die momenten hoeven niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig te zijn. Hier stemmen we onze diensten en de pauzes op af:

Op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag

Voldoen aan BKR	Niet voldoen aan BKR
07:30 – 08:15	08:15 – 09:00
09:00 – 13:00	13:00 – 14:30
14:30 – 17:00	17:00 – 17:45
17:45 – 18:30	

Gedurende de hele dag zijn er altijd minimaal twee medewerkers in het gebouw om tevens te voldoen aan het vierogen principe

** Bij aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste BKR. Gedurende deze uren wordt minimaal de helft van de vereiste beroepskrachten ingezet. (De tijden waarop wordt afgeweken kan per weekdag verschillen, maar moet wel per week hetzelfde zijn.)

1.13 Het afnemen van een extra dag(deel)

Het is mogelijk om incidenteel een extra dag (deel) af te nemen buiten de vaste contracturen en een dagdeel te ruilen. Extra afname of ruilen kan binnen de eigen groep van het kind mits het aantal kinderen dit toelaat. Onze voorkeur gaat uit naar extra opvang binnen de eigen groep omdat het gevoel van veiligheid en geborgenheid voor het kind voor ons voorop staan. Indien er geen plaats is op de eigen groep, is opvang op een andere groep mogelijk in overleg met de ouders.

Het structureel afnemen van een extra dagdeel is mogelijk waarbij ons uitgangspunt is dat het kind in zijn eigen groep geplaatst wordt. Wanneer de groeps grootte het niet toelaat het kind een extra dagdeel in deze groep te plaatsen, besluiten wij in overleg met ouders het kind voor die dag/ dat dagdeel tijdelijk in een andere groep te plaatsen. In zo'n situatie plaatsen wij het kind maar in één andere groep. Zodra er weer plaats is in de oorspronkelijke groep wordt het kind overgeplaatst naar deze groep.

De locatiemanager geeft toestemming voor het ruilen van dagen en het incidenteel en structureel afnemen van extra dagen. Bij zowel het incidenteel als structureel afnemen van extra dagen dient dit schriftelijk vastgelegd te worden. Voor het structureel afnemen van extra dagen op een andere groep wordt tevens schriftelijk vastgelegd per wanneer het kind weer in zijn eigen groep geplaatst kan worden.

Voor de Peuteropvang groepen is dit niet van toepassing.

1.14 Vast dagritme

Structuur zorgt voor een gevoel van emotionele veiligheid. Daarom zorgen wij voor een vast dagritme. Dit is op alle groepen in grote lijnen hetzelfde. Zo wennen de kinderen aan de vaste gewoontes en gebeurtenissen van de dag. Ze leren op deze manier te anticiperen op wat er gaat gebeuren en het biedt hen structuur (en dus veiligheid). De kinderen hebben bij ons zoveel mogelijk een vaste slaapplek. Lekker vertrouwd in een eigen bed, met eventueel een eigen knuffel en speen, komt het kind het beste tot rust.

1.15 Rituelen

Er zijn veel gelegenheden in een jaar om bij stil te staan, zoals de Ramadan, Suikerfeest en offerfeest. Deze worden overzichtelijk en feestelijk gevierd. Het vieren van deze feesten versterkt het gevoel van bij elkaar horen.

1.16 Eten, drinken en slapen

Samen eten is belangrijk. Samen eten is gezellig. Eetmomenten geven structuur aan de dag. Samen eten versterkt het onderlinge contact. Tijdens de eet en drink momenten zitten alle kinderen en pedagogisch medewerkers aan tafel. Er is ruimte om een soerat uit de koran voor te lezen, kinderen krijgen ruimte om iets te vertellen en er wordt voorgelezen. De kinderen worden tijdens de maaltijd(tijdens de broodmaaltijd en tijdens de warme maaltijd die voor ouders een optie is) gestimuleerd zelfstandig te eten. De kinderen kunnen onderling en met de medewerkers een gesprek voeren. Het eten en drinken samen is een 'sfeervol en sociaal leermoment'.

Wanneer uw kind een voedselallergie of -overgevoeligheid heeft, dan wordt daarmee rekening gehouden.

Op het kindercentrum treffen we een aantal preventieve maatregelen zodat jonge kinderen veilig en gezond kunnen slapen op de opvang. Zo leggen we baby's op hun rug te slapen ter voorkoming van wiegendood.

Hele jonge baby's slapen in hun eigen ritme in een slaapkamer of op de groep in een wiegje. Bijzonderheden rondom het slapen, zoals een speen, een knuffel of muziekdooosje, worden met ouders bij kennismaking besproken.

Als kinderen wat ouder worden en minder behoefte aan slaap krijgen, gaan zij in de regel twee maal per dag slapen, 's ochtends en 's middags na het eten. Langzamerhand groeien kinderen toe naar eenmaal per dag slapen. Tijdens de week kunnen er meerder kinderen gebruik maken van eenzelfde bedje. Voordat het kindje naar bed gaat wordt het bed opgemaakt. Na het slapen wordt dit beddengoed afgehaald en in het mandje van het kind gedaan. Eens per week wordt dit gewassen. Op die manier slapen de kinderen alleen onder hun eigen schone beddengoed. Door middel van een babyfoon die continu aanstaat houden wij de slapende kinderen in de gaten. Verder lopen de medewerkers eens in het half uur de slaapkamer binnen en kijken zij ook naar de slapende kinderen als zij nieuwe kinderen naar bed brengen

Oudere peuters hebben het middagslaapje vaak niet meer nodig. Kinderen die niet slapen, bieden we een rustige activiteit aan, zodat zij wel een rustmoment hebben op de dag.

1.17 Verschonen, zindelijkheid en persoonlijke hygiëne

Verschonen is een contactmoment tussen het kind en de pedagogisch medewerker. Het samen zijn tijdens het verschonen geeft veel mogelijkheden voor een positieve interactie tussen kind en pedagogisch medewerker. Samen zorgen ze ervoor dat het kind een schone luier krijgt en is er tijd voor aandacht voor elkaar.

Na iedere maaltijd, na het slapen, einde van de dag, tussendoor indien nodig, verschonen wij de kinderen.

Als een kind eraan toe is om zindelijk te worden, zorgen wij ervoor dat het op een potje en later op de wc leert gaan. Wij doen dit altijd in nauwe samenwerking met de ouders. Het is voor het kind soms spannend, daarom bieden wij dit op een speelse, niet dwingende manier aan. Wij leren de kinderen persoonlijke hygiëne, door hen na wc-gebruik, gebruik van het potje en voor het aan tafel gaan, de handen met zeep te laten wassen. Wij geven hierin natuurlijk het juiste voorbeeld.

2. Doelstelling van IKC Al Medina

Bij IKC Al Medina hebben wij het doel gesteld een professioneel kindercentrum op te richten met een kwalitatief hoogwaardige opvang voor kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar.

De volgende punten weten wij te bereiken:

- ✚ Het kind centraal stellen in ons handelen en bij activiteiten.
- ✚ Kinderen de mogelijkheid bieden zich te ontplooiën op allerlei ontwikkelingsgebieden.
- ✚ Op een pedagogische en verantwoorde manier opvang bieden.

Wij als "Al Medina" hebben ons een viertal basisdoelen gesteld om kwaliteit te kunnen bieden en te handhaven.

- ✚ Veiligheid betekent een veilige basis, een "thuis" waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn.
- ✚ Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.
- ✚ Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties.
- ✚ Waarden en normen.

2.1 Pedagogisch klimaat

Bij IKC Al Medina is de sfeer huiselijk. Er wordt aangesloten bij de thuissituatie van een kind. Kinderen denken en helpen mee bij het aankleden van de ruimte en bij de invulling van hun vrije tijd. Kinderen leren om verantwoordelijk te zijn. De pedagogisch medewerkers staan tussen de kinderen, indien nodig geven zij leiding. De pedagogisch medewerkers staan open voor de wensen en behoeften van elk kind. Ze nemen het kind serieus. Elk kind is uniek en wordt geaccepteerd zoals het is. Het programma van de kinderopvang en BSO is gericht op ontspanning. Elk kind mag zelf kiezen of hij/zij wil meedoen en wordt niet gedwongen.

Voor de peuteropvang groepen is ons doel om mogelijke onderwijsachterstanden bij jonge kinderen te voorkomen en hen een goede basis mee te geven. Dit doen wij door kinderen een rijke leeromgeving aan te bieden waar de Nederlandse taal en andere ontwikkelingsgebieden spelenderwijs wordt aangeboden. Om te voorkomen dat kinderen met een achterstand naar

het basisonderwijs gaan, werkt IKC Al Medina met het voorschoolprogramma Piramide. Het is vanzelfsprekend dat dit programma bij het ontwikkelingsniveau en de belevingswereld van de peuters past. In een stimulerende omgeving kunnen de peuters zich spelenderwijs optimaal ontwikkelen.

2.1.1 Een gevoel van emotionele veiligheid

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- + Individuele aandacht geven
- + Structuur bieden
- + Warmte en genegenheid
- + Voorspelbaar zijn voor kinderen
- + Signalen herkennen

In de leidster-kind interactie werken wij aan de emotionele veiligheid van een kind.

Kinderen ontleen een gevoel van veiligheid in de eerste plaats aan de persoonlijke relatie met een pedagogisch medewerker. Het is belangrijk dat er vaste begeleiding aanwezig is. Een pedagogisch medewerker moet sensitief zijn, dit wil zeggen dat ze zich kan verplaatsen in het kind en gevoelig is voor wat er in het kind omgaat.

In het handelen van de pedagogisch medewerker komt dit tot uiting door:

- + Je loopt naar een kind toe als je contact maakt, je gaat door de knieën en maakt oogcontact met het kind.
- + Je maakt samen plezier en grapjes.
- + Je bevestigt het kind positief in zijn gedrag en moedigt het kind aan, bijvoorbeeld “dat kun je goed”.
- + Je let op het non-verbale gedrag van een kind en sluit daarop aan.
- + Je schat in wanneer het kind behoefte heeft aan aandacht. Een pedagogisch medewerker moet daar vervolgens responsief op reageren, dit wil zeggen dat hij/zij handelt naar zijn/haar sensitiviteit, waardoor het kind zich begrepen voelt.

In het handelen van de pedagogisch medewerker komt dit tot uiting door:

- + Je vertaalt / verwoordt gedrag van het kind, bijvoorbeeld “wat knap dat jij dat zelf hebt gemaakt” of “dat heb je goed gedaan”.
- + Je reageert op verbale /non verbale signalen, bijvoorbeeld “wil je graag gaan knutselen”?
- + Je geeft het kind tijd en ruimte voor initiatief, bijvoorbeeld “doe maar, ga maar vast, dat kun jij wel”.
- + Je sluit aan op het gedrag, bijvoorbeeld “wat kun jij leuke grapjes maken”.
- + Je reageert met respect en aandacht, bijvoorbeeld “ik weet dat het maar.....”.
- Elk kind is uniek en verdient dezelfde mate van aandacht.
- + Je benadert elk kind als een individu. Elk kind is uniek.
- + Je houdt rekening met de karaktereigenschappen van het kind en geeft het kind de ruimte om zich te ontwikkelen.
- + Je hebt zicht op de ontwikkelingsfase van het kind.
- + Je gaat ervan uit wat het kind al zelf kan en stimuleert en ondersteunt hem hierbij. Je leert het kind dat hij/zij rekening moet houden met de andere kinderen bij de buitenschoolse opvang.

In de communicatie met een kind:

- + Luister je actief, dit wil zeggen dat je oogcontact maakt, voor een kind gaat zitten, herhaalt en bevestigt;
- + Geef je kinderen een beurt, nodigt ze of daagt ze uit om iets te zeggen, maar respecteert ze ook “stille” kinderen;

- ✚ Wijs je kinderen erop om naar elkaar te luisteren, bijvoorbeeld “luister eens naar Lisa, zij heeft iets leuks te vertellen”;
- ✚ Voer je met kinderen één op één gesprekjes;
- ✚ Praat je niet alleen maar op ge- of verbiedende toon met een kind, bijvoorbeeld “dat mag niet” of “kom hier”;
- ✚ Ben je bewust dat de voertaal Nederlands is, dialectgebruik kan in alle gevallen dat het logisch is, bijvoorbeeld het kind spreekt dialect.

Een pedagogisch medewerker kan een voorstel geven voor de invulling van een middag, maar het kind mag zelf kiezen wat hij/zij wil gaan doen. Een kind mag zich afzonderen, het hoeft niet altijd aan alles deel te nemen. Een pedagogisch medewerker bepaalt de groepsregels en handelt daar ook naar. Een pedagogisch medewerker kan het humeur van een kind inschatten en gaat daar in mee tot de groepssfeer of zijn/haar eigen grenzen bereikt zijn. Dan neemt een pedagogisch medewerker maatregelen, zoals negeren, ombuigen/afleiden of straffen.

Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten creëren wij emotionele veiligheid voor een kind.

Aan de ruimte worden de volgende eisen gesteld:

- ✚ De ruimte is een vaste, bekende plek voor het kind, er zijn diverse hoeken in de ruimte die elk hun eigen uitdaging bieden.
- ✚ De grootte is gebaseerd op de normen die staan in de wet kinderopvang.
- ✚ Materiaalkeuze: daagt het kind uit om te spelen.
- ✚ Kindgericht: het kind krijgt voldoende uitdaging en wordt niet teveel geprikkeld, het kind mag zelf keuzes maken.
- ✚ “Warm en eigen”: gelegenheid voor het kind om zich even terug te trekken. Sfeermaken en gezelligheid creëren.

In de ruimte wordt er aan een ‘balans’ gewerkt door de ruimte in hoeken in te delen van rust en actie. Zo is er bijvoorbeeld een leeshoek en een bouwhoek. De groepsruimten zijn veilig en daarbuiten kunnen spannende, uitdagende dingen zijn waar kinderen mee leren in aanraking te komen.

De inrichting sluit aan bij de veiligheid van kinderen door middel van:

- ✚ Hoeken, binnen en buiten, kan een kind opgaan in zijn spel.
- ✚ Kinderen kunnen in een ruimte veilig en ongestoord spelen. Ze kunnen daar pret maken en ondeugende dingen uithalen.

Kenmerken die specifiek gelden voor de binnen- en voor de buitenruimten afzonderlijk zijn:

- ✚ Binnen is er geborgenheid. De kinderen voelen zich veilig in de ruimte en er heest een gezellige en huiselijke sfeer. Buiten kunnen de kinderen rennen, fietsen en diverse (bal)spellen doen. Het is voor kinderen belangrijk dat ze zich ook volop kunnen bewegen.
- ✚ Zowel binnen als buiten kunnen kinderen van verschillende leeftijdsgroepen met elkaar samen spelen.

In en met de groep dragen wij zorg voor de emotionele veiligheid van een kind.

Voor een kind maak je een groep tot een vertrouwde omgeving door:

- ✚ Structuur aan te bieden van dagelijkse groepsactiviteiten, zoals samen drinken of fruit eten;
- ✚ Vriendschappen te stimuleren, bijvoorbeeld kinderen samen te laten spelen, samen activiteiten te laten doen etc.
- ✚ Kinderen kunnen zelf kiezen wat ze gaan doen, met wie ze dit willen doen en waar ze dit willen doen, binnen de geldende afspraken die er zijn.

We gaan ervan uit dat ieder kind uniek is. Eigenaardigheden van een kind worden gerespecteerd. We houden van de diversiteit van kinderen. Als het gedrag van een kind de groep verstoort, buigen we dit gedrag om of we wijzen het kind op de consequenties van

zijn/haar gedrag. Als een kind bijvoorbeeld gooit met speelgoed, dan proberen we het kind af te leiden, door bijvoorbeeld een activiteit aan te bieden. We stimuleren dat kinderen hun rol in de groep mogen spelen, bijvoorbeeld een ander kind troosten, leider, verhaalkind etc.

Je bevordert communicatie tussen kinderen door:

- ✚ (Gezelschap)spelletjes te doen;
- ✚ Onderling in kleine groepjes gesprekjes met kinderen te voeren en kinderen daarbij veel aan het woord laten.

Om de emotionele respons tussen kinderen te bevorderen doe je:

- ✚ Vertalen dat bepaald gedrag een gevoel bij een ander kind teweeg brengt, bijvoorbeeld "als jij Amira slaat, dan doet dat pijn en dat is niet leuk".
- ✚ Kinderen aan elkaar te laten uitleggen wat ze bedoelen of willen met elkaar.
- ✚ Kinderen eerst zelf dingen laten oplossen, kinderen zijn zelf verantwoordelijk.

Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de emotionele veiligheid van een kind waarborgt.

Een kind hoeft niet altijd aan alle creatieve activiteiten mee te doen. Een kind doet wel mee aan de eetmomenten. Bij activiteiten worden kinderen wel gestimuleerd om mee te doen, het kind wordt uitgedaagd en geprikkeld. Zowel de kinderopvang als BSO is vrije tijd voor een kind, het kind mag dus zelf initiatief nemen.

Je kunt steun bieden aan een kind tijdens een activiteit door:

- ✚ De activiteit aantrekkelijk te maken, zodat het kind wordt uitgedaagd.
- ✚ Te troosten en te helpen.
- ✚ Spelmomenten te bevestigen en bewaken (kinderen zelf laten spelen en op afstand toezien).
- ✚ Aan- en in te voelen hoe het kind zich voelt en daarop actie te ondernemen.
- ✚ Schat in of je ze iets moet uitleggen of dat de kinderen het zelf kunnen.

Om kinderen optimaal te betrekken tijdens activiteiten kun je:

- ✚ Activiteiten aanbieden die aansluiten op ontwikkeling en behoefte van het kind.
- ✚ Activiteiten aanbieden die herhaling combineren met uitdaging.
- ✚ Activiteiten op het juiste moment en op de juiste plaats aanbieden.
- ✚ Kinderen van elkaar laten leren en elkaar laten helpen.

Herkenningspunten voor een kind in de structuur van een dag, een maand en een jaar zijn:

- ✚ Vaste activiteiten op vaste momenten, bijvoorbeeld samen fruit eten.
- ✚ Seizoensgebonden activiteiten, bijvoorbeeld kerststukjes maken met Kerst.
- ✚ Rituelen vernieuwen en veel aandacht blijven geven. Zoals verjaardagen of feesten vieren, een nieuw kind begroeten of afscheid nemen.

Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die bijdraagt aan de emotionele veiligheid voor een kind.

Kinderen kunnen en mogen zelf kiezen waar ze mee willen spelen. Kinderen ruimen zelf mee op, krijgen daarvoor instructie.

Je geeft steun en begeleiding bij het omgaan met het spelmateriaal door:

- ✚ Samen met een kind te gaan spelen.
- ✚ Afwisselend spelmateriaal aan te bieden.

2.1.2 Gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke competentie

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- ✚ Observeren

- + Kinderen ruimte geven
- + Kinderen stimuleren
- + Uitdaging bieden
- + Geduld

In de leidster-kind interactie bieden wij gelegenheid voor het ontwikkelen van persoonlijke competenties van een kind.

Je stimuleert het kind door:

- + Een omgeving te creëren waarin het kind zich veilig en op zijn gemak voelt.
- + Positief gedrag te benoemen en compliment geven hierop. Het kind zelfvertrouwen geven, dat het ook fouten mag maken. Het kind op het verkeerde gedrag aanspreken, bijvoorbeeld niet jij bent stout, maar wat jij doet vind ik niet fijn.
- + Adequate, functionele instructie te geven en niet van bovenaf, zoals "Kijk uit, blijf af" etc.
- + In te spelen op grapjes, humor, "gek-doen" of ondeugend-zijn" van een kind.
- + In te gaan op initiatieven van een kind.

Je kunt steun en hulp bieden aan een kind door:

- + Oefenen, bevestigen, steunen, troosten, helpen, begeleiden, inleven, stimuleren etc.
- + Alert te zijn dat hij/zij op een positieve manier en toon iets tegen een kind zegt.
- + Helpen bij het ontdekken van eigen vaardigheden.
- + Duidelijkheid geven door middel van grenzen stellen.

Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten dragen wij bij aan het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind

Een pedagogisch medewerker stimuleert een kind om gebruik te maken van een ruimte door:

- + Het kind de gelegenheid te bieden voor eigen initiatief: het kind mag zelf bepalen waar het mee speelt.
- + Je respecteert de keuze van het kind.
- + Evenwicht te bieden tussen veiligheid en uitdaging.
- + Een vertrouwde en bekende sfeer aan te bieden, herkenbare indeling van de ruimte met verschillen tussen rust en actie.
- + Duidelijke afspraken te maken over omgangsvormen en gedragsregels in de diverse ruimten. Afspraken en instructies worden in een begrijpelijke taal gegeven, korte duidelijke zinnen. Er worden mogelijke risico's verwoord van onveilige (spel) situaties. Ongelukjes en "bijna ongelukjes" worden nabesproken. Mogelijkheden om uitdaging en stimulans in de sfeer van een ruimte te creëren zijn:
- + Hoekje om je even terug te trekken, bijvoorbeeld in de leeshoek.

In en met de groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind.

Je draagt zorg voor een individueel kind in groepsverband door:

- + Persoonlijke aandacht te geven aan een kind. Je begroet een kind persoonlijk bij binnenkomst.
- + Activiteiten aan te bieden waarmee een kind zichzelf op onderscheidende wijze kan laten zien.
- + Mate en soort aandacht geven die past bij zijn/haar behoefte gezien leeftijd, ontwikkelingsfase en karakter.
- + Het werken in kleine groepen. De groep kan een pedagogisch medewerker gebruiken/benutten als "sociale leeromgeving".

Dit kan een pedagogisch medewerker doen door:

- + Het oefenen van persoonlijke mogelijkheden, aardigheden en onaardigheden en grenzen in relatie tot een ander: democratisch opvoeden.

Ervaringen te leren delen met anderen:

- ✚ Elkaar troosten, plezier maken, verdriet hebben etc. Kinderen leren van elkaars gedrag.
- ✚ Omgaan met/ervaren van gewenst en ongewenst sociaal gedrag in relatie tot anderen.
- ✚ Kinderen het gevoel geven, dat ze zich mogen uiten wat betreft hun gevoelens; verdrietig zijn mag, boos zijn mag, vrolijk zijn mag.
- ✚ Kinderen te leren om deel van een groep te zijn: delen, wachten, aanpassen, accepteren, respecteren, incasseren, leiderschap, kleinste of grootste/ jongste of oudste zijn.

Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de persoonlijke competenties van een kind stimuleert.

Het activiteitenaanbod kan aansluiten op persoonlijke competenties van een kind door:

- ✚ Een gevarieerd aanbod van activiteiten met een evenwicht in gestructureerde activiteiten en vrij spel.
- ✚ Kansen bieden voor individuele leermomenten: een kind nieuwe materialen aanbieden en kans geven tot persoonlijke ontwikkeling.
- ✚ Kansen voor zelfoverwinning, voor zelfstandigheid en zelfredzaamheid: kind overwint de angst voor een klimtoestel, zelf de jas ophangen etc.
- ✚ Uit te dagen, activiteiten aanbieden waardoor het kind het gevoel krijgt, ik ben hier goed in.

Activiteiten die kans bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke kwaliteiten zijn:

- ✚ Activiteiten die tegemoet komen aan de individuele behoeften binnen de mogelijkheden van de groep. Een kind mag toeschouwer zijn maar ook actief deelnemen.
- ✚ Aanbieden van specifieke activiteiten die vaardigheden op specifieke gebieden versterken, bijvoorbeeld een dans workshop.
- ✚ Aanbieden van seizoen gerichte /thema gerichte activiteiten gedurende schoolvakanties, bijvoorbeeld thema op reis.
- ✚ Activiteiten die een kind kennis laten maken met de dagelijkse dingen, bijvoorbeeld boodschappen doen.

Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de persoonlijke competenties van een kind stimuleert.

Spelmateriaal sluit aan bij het individuele kind doordat:

- ✚ Het de ontdekking van eigen persoonlijkheidskenmerken stimuleert zoals zelfvertrouwen, interesse, initiatief. - Het emoties los maakt van plezier, verrassing, verwondering, on-/geduld, teleurstelling, verdriet etc.
- ✚ Past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase, mogelijkheden van een kind.
- ✚ Het ontwikkelingsgebieden van zelfstandigheid en zelfredzaamheid bevordert.
- ✚ Het veilig is en voldoet aan de wettelijke veiligheidseisen.

Spelmateriaal kan aanzetten tot spel en exploratie doordat:

- ✚ Het spannend, uitdagend en interessant is, maar ook vertrouwd en herhaling biedt.
- ✚ Het momenten van overleg en communicatie stimuleert, bijvoorbeeld samen een spelletje doen.
- ✚ Het eigenschappen heeft die leiden tot individueel spel als samenspel.
- ✚ Het aanzet tot ontdekken, tot grenzen verkennen en overwinnen, exploratie.

Er zijn afspraken over het kiezen van spelmateriaal, het gebruik ervan en het opruimen.

Daarnaast zijn er gedragsregels over individueel of gezamenlijk spel.

2.1.3 Gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- ✚ Actieve houding met kinderen;

- ✚ Interactie stimuleren;
- ✚ Samen plezier hebben;
- ✚ Bewust maken van de wereld.

In de leidster-kind interactie bieden wij de gelegenheid voor de sociale competenties van een kind.

De rol/positie van de pedagogisch medewerker tijdens de interactie tussen kinderen onderling is:

- ✚ Situatie-afhankelijk: sturend, ondersteunend, stimulerend, motiverend, corrigerend, dit geldt ook bij conflictsituaties.
- ✚ Je stimuleert het kind om in overleg te treden met zijn groepsgenootjes in concrete situaties of tijdens spelmomenten. Dit bevordert ook de weerbaarheid van een kind. Je stimuleert kinderen om samen te werken, samen dingen te delen en samen te ervaren, bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker zegt tegen een kind: "Ga maar samen met de andere kinderen een spelletje spelen". Je leert kinderen om te gaan met vriendschap, kameraadschap en "vijandigheid" tussen kinderen.
- ✚ Je beschikt over het vermogen om je in te leven in het kind.

Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten dragen wij bij aan het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind.

De ruimte biedt kansen voor gezamenlijke en gevarieerde beleving door:

- ✚ Afwisseling tussen rustige plekken en actieplekken, bijvoorbeeld leeshoek en speelzaal.
- ✚ Hoeken, plekken waar kinderen alleen of met meerdere kinderen kunnen spelen.
- ✚ Een ruimte of een plek die uitdaagt tot rennen, klimmen, verkleeden etc.

In en met de groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind.

De groep kun je als betekenisvolle leeromgeving benutten door:

- ✚ Een goede balans te zoeken tussen bekende/ vertrouwde en nieuwe groepsgenoten, bijvoorbeeld de "bekende kinderen" helpen de "nieuwe kinderen" om dingen te vinden.
- ✚ Kinderen leren om te gaan met elkaar en elkaars hoedanigheid, bijvoorbeeld de oudste, de kleinste, de rustige etc. - Kinderen te leren om samen te spelen en samen te delen.
- ✚ Activiteiten te organiseren die recht doen aan specifieke (persoon) of gezamenlijke (leeftijd, cultuur) kwaliteiten en ervaringen, bijvoorbeeld koekjes bakken.
- ✚ Het kind te stimuleren om in overleg te treden met zijn groepsgenootjes, bijvoorbeeld "vraag maar aan Lisa, waar je dat speelgoed moet opruimen".
- ✚ Ruimte te bieden voor initiatieven van kinderen.
- ✚ Het verwoorden van betekenisvolle, emotionele gebeurtenissen in de groep of het gezin, bijvoorbeeld de geboorte van een broertje of zusje in een gezin.
- ✚ Kinderen leren om te gaan met conflictsituaties, bijvoorbeeld leren om sorry te zeggen, als ze een ander kind pijn doen.

Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.

In de groep worden allerlei activiteiten georganiseerd. Er is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen. De activiteiten zetten aan tot wisselende groepssamenstellingen, zo leren kinderen om te gaan met verschillende kinderen. Als je bijvoorbeeld gaat knutselen laat je een ouder kind een jonger kind helpen. Er is variatie in het aanbod van activiteiten bestemd voor grotere of kleinere groepjes. De ene week wordt er in de gymzaal gevoetbald en de andere week worden er spelletjes gedaan.

Het activiteitenaanbod heeft een sociale inhoud. Deze bestaat uit:

- ✚ Het stimuleren tot samen spelen, praten, luisteren, helpen, werken etc.
- ✚ Het stimuleren om te delen met, wachten op, rekening te houden met anderen.
- ✚ Het ontwikkelen van een inlevingsvermogen in elkaar.

- ✚ Gelegenheid om kwaliteiten te tonen en te ervaren, b.v. 't eerste, snelste, laatste, beste, vooraan, achteraan etc.
- ✚ Aansluiten op de diversiteit van sociale, culturele, leeftijd- en sekse-gebonden aspecten in de groep, bijvoorbeeld dansen of voetballen.
- ✚ Het omgaan met emoties in situaties van plezier, grapjes, frustratie, conflict, boosheid, verdriet, teleurstelling etc.
- ✚ Het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid/ normen en waarden, dit is vooral van toepassing bij de oudere kinderen.

Wij gaan met spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.

Spelmateriaal levert een bijdrage aan het sociaal ervaren en leren, doordat

- ✚ Spelmateriaal geschikt is voor individueel en samenspel.
- ✚ Spelmateriaal uitnodigt tot rollenspel, bijvoorbeeld verkleedkleden.
- ✚ Er uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht materiaal wordt aangeboden. Een kind van 3 jaar bied je bijvoorbeeld een puzzel aan van 40 stukjes.
- ✚ Het materiaal dat wordt aangeboden moet leiden tot het gezamenlijk ervaren van plezier, succes, teleurstelling, verliezen, winnen, bijvoorbeeld een lotto spelletje.

2.1.4 Eigen maken van normen, waarden en 'cultuur'

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- ✚ Benoemen en waarderen van verschillen;
- ✚ Vragen altijd beantwoorden;
- ✚ Omgangsvormen leren;
- ✚ Uitleg geven over de wereld die kinderen ontdekken;
- ✚ Respect en waardering tonen.

In de leidster-kind interactie bieden wij gelegenheid voor het socialisatieproces van een kind.

Algemene omgangsvormen die in de groep gelden zijn:

- ✚ Elkaar met de naam aanspreken; op je beurt wachten; niet door elkaar heen praten; elkaar aankijken en elkaar uit laten praten.

Beschrijving van omgangsvormen in specifieke situaties zoals:

- ✚ Wat mag en moet tijdens maaltijden; op elkaar wachten; niet spelen met eten; korstjes opeten; bord leeg eten; eerst boterham met hartig beleg en daarna met zoet beleg.
- ✚ Spelmoment; regels en afspraken tijdens het spelen; samen opruimen.
- ✚ Kind leren omgaan met hygiëne, handen wassen als je naar de toilet bent geweest; privacy van kind respecteren.
- ✚ Bij ruzie: tonen van wederzijds respect en elkaar geen pijn doen. Het weer goed maken, een kind sorry laten zeggen.
- ✚ Inzicht van eigen persoonlijke normen en waarden en inzicht hebben in de verhouding en het samenspel.
- ✚ Verjaardag of afscheid vieren naar de wens van het kind. Je vraagt aan het kind wat het graag wil, bijvoorbeeld wel of niet zingen, wel of geen kroon etc. Het kind bepaalt hoe het feest wil vieren.

Als een kind zich niet houdt aan de gemaakte afspraken is het belangrijk om aan een kind duidelijk uit te leggen waarom een bepaalde afspraak geldt. Je legt uit wat de gevolgen kunnen zijn als het kind zich niet aan de afspraak houdt. Vervolgens biedt je aan het kind de ruimte om het gecorrigeerde toe te passen. Bij herhaling van gedrag verwijst je terug naar de afspraak. Wanneer het kind zich niet aan de afspraak houdt, dan het kind uit de situatie halen en laten nadenken over de afspraak.

Als pedagogisch medewerker kun je er voor zorgen dat er respect en waardering is voorverschillen door:

- ✚ Aandacht te hebben voor de omgangsvormen die horen bij specifieke religie of cultuur, dit moet in balans blijven met de waarden en normen van de organisatie.
- ✚ Aandacht te besteden aan rituelen, feesten, gedenkdagen die horen bij een religie of cultuur, bijvoorbeeld Kerstmis of Suikerfeest.
- ✚ Kinderen bewust maken van de overeenkomsten en verschillen tussen de

verschillende culturen en hen daarmee leren omgaan. Je kunt bijvoorbeeld gesprekjes voeren met kinderen, waardoor kinderen leren om open te staan voor elkaar en elkaar kunnen begrijpen.

Eisen die gesteld worden aan de communicatie tussen pedagogisch medewerker en kind zijn:

- ✚ Samen met kinderen praten, afwisselen van beurt geven en nemen, bijvoorbeeld “nu mag Fatima een spelletje uitkiezen”.
- ✚ Oriëntatie op elkaar, oogcontact maken, elkaar laten uitpraten.
- ✚ Woordkeuze, korte en duidelijke zinnen.
- ✚ Taalkeuze: denk aan Nederlands en dialect. Nederlands is de voertaal en dialect kan als een kind bijvoorbeeld dialect praat.
- ✚ Non-verbale communicatie, waar nodig wordt hierop ingespeeld.

De wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten draagt bij aan het socialisatieproces van een kind.

In alle ruimtes gelden heldere en eenvoudige afspraken over wat kan en mag in de ruimtes.

In de groep mag bijvoorbeeld niet gerend worden.

- ✚ Een ruimte is leefbaar en aangenaam voor iedereen door: Afspraken te maken over gezamenlijke verantwoordelijkheid voor inrichten/aankleden, opruimen, schoonmaken.
- ✚ Afspraken te maken over onderlinge omgangsvormen zoals geluid en gedrag. In de groepsruimte mag bijvoorbeeld niet geschreeuwd worden. Kinderen moeten er rustig kunnen lezen of huiswerk kunnen maken.
- ✚ Gelegenheid bieden om op het voorgaande feedback te geven.

In en met de groep dragen wij zorg voor het socialisatieproces van een kind.

Je kunt de groep benutten voor het overdragen van normen en waarden door:

- ✚ Het bewaken van afspraken en omgangsvormen.
- ✚ Het verwoorden van wat er gebeurt tijdens sociale interacties: samen iets leuks, spannends, ontroerends meemaken.
- ✚ Het voeren en openstaan voor gesprekjes.
- ✚ Organiseren van gezamenlijke ervaringen in en buiten de opvangomgeving.
- ✚ Een afweging te maken tussen gezamenlijkheid en ieders eigenheid (individueel-belang).
- ✚ Het maken van afspraken over het omgaan met verstorend gedrag, uitgaande van kansen van een kind en niet zijn/haar beperking.

Je kunt kinderen individuele ervaringen laten delen met de groep door bijvoorbeeld een kind te laten vertellen over wat het heeft meegemaakt. Andere mogelijkheden zijn foto's, vieringen, toneel etc. Daarnaast maak je afspraken met de kinderen over een respectvolle omgang. Je leert kinderen om elkaar te begrijpen.

Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.

Als pedagogisch medewerk(st)er kun je waarden en normen dicht bij kinderen brengen door woorden te geven aan wat kinderen zien, meemaken, voelen en daar ook betekenis aan geven, bijvoorbeeld “ik ben nu even Lisa aan het helpen, jij moet nu even op je beurt wachten”. Je maakt afspraken met de kinderen, dat iedereen tijdens activiteiten rekening houdt met

elkaar, dat ze leren om samen te delen en om elkaar te helpen. Je sluit aan bij de gebeurtenissen in het gezin en de omgeving.

Gedurende een dag is er aandacht voor persoonlijke en/of culturele rituelen. Daarnaast wordt er in de 'jaar-activiteitenkalender' aandacht gegeven aan culturele en religieuze vieringen en rituelen, bijvoorbeeld de Ramadan.

Je kunt een natuurlijke verbinding maken tussen de Nederlandse cultuur en andere culturen door op bezoek te gaan of op bezoek vragen van 'voorbeeldfiguren', zoals een Chinese kok of een Turkse bakker. Je kunt ook naar plaatsen gaan waar "iets" gebeurt zoals politiebureau, brandweerkazerne, museum, bibliotheek etc.

Wij gaan met spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.

Er is spelmateriaal dat wegwijs maakt in het alledaagse leven, zoals keukenattributen om te "koken", verkleedkleden om rollen te oefenen etc. Daarnaast is er materiaal dat diversiteit weergeeft, bijvoorbeeld een pop met een andere huidskleur, boeken over andere culturen etc.

2.1.5 Afspraken, regels en omgangsvormen

In elke groep zijn afspraken nodig om met elkaar samen te leven. Daarom hebben wij afspraken, regels en omgangsvormen opgesteld, zodat de kinderen op een positieve en respectvolle manier met elkaar om (leren) gaan. Onze eigen huis-/groepsregels staan hieronder beschreven/hangen op de groep:

- + We zeggen elkaar gedag bij binnenkomst en als we naar huis gaan.
- + We stimuleren de kinderen om vragen te stellen als ze iets willen.
- + We spelen met elkaar en doen en elkaar geen pijn.
- + We dragen zorg met elkaar waarmee we spelen en ruimen dit gezamenlijk op.

2.1.6 Gewenst en ongewenst gedrag

Wij gaan ervan uit dat gedrag, over het algemeen, aangeleerd is en dat het dus ook weer afgeleerd kan worden. Wij proberen gewenst gedrag te bereiken door het te stimuleren, door daaraan aandacht te schenken en/of te prijzen. Ongewenst gedrag wordt benoemd en wij proberen dit te voorkomen of om te buigen door grenzen te stellen, te corrigeren of te negeren. Het belonen en stimuleren van gewenst gedrag, heeft meer effect dan het corrigeren van ongewenst gedrag en is daarom een belangrijk uitgangspunt in ons pedagogisch handelen.

Soms ontkomen wij er echter niet aan om in te grijpen. Wij wijzen dan het kind niet af, maar wel zijn (ongewenste) gedrag. Wij corrigeren het kind door het uit de situatie te halen of door het even apart te nemen. Na enkele ogenblikken benaderen wij het kind weer, leggen hem de reden van de correctie uit En vragen hem of hij weer verder (mee) wil spelen.

2.1.7 Het pedagogisch beleidsplan in de praktijk

Bij Al Medina hanteren wij de volgende werkwijze voor het ondersteunen van de verschillende ontwikkelingsfasen in onze groepen:

1:Zintuigelijke

De baby's leren door nieuwe ervaringen. Hierbij maken zij gebruik van hun zintuigen. Baby's zijn erg nieuwsgierig, daarom bieden wij natuurlijke leer en spelmomenten. Wij geven de kinderen voeding en zorgen voor ze. Wij vinden het ook belangrijk dat ze voldoende slapen, daarom is er een dagschema voor de kinderen met voeding momenten en slaapmomenten.

Zingen: Wij zingen met de baby's, zo ontwikkelen wij hun taalontwikkeling, dit doen wij door de combinatie van klanken en ritme. Door liedjes vaak te herhalen wordt het een leuke bezigheid en leren ze zo nieuwe woordjes. Hier stimuleer je ook hun grove en fijne motoriek door bepaalde handelingen uit te voeren, zoals klappen. Zo moedig je ze aan om mee te doen. Naast deze voordelen is zingen ook een sociale activiteit.

Spelen

Wij ondersteunen samenspel dit doen wij door met de baby's hun motorische ontwikkeling te ondersteunen. Samen spelen:

Dit doen wij door interactie met de baby. Hierin beleven wij veel plezier maar is het een bron van ontwikkelingen. Wij spelen gezamenlijk met de baby's door hun op de buik te leggen en verschillende ballen te laten rollen, zo dragen wij bij aan hun ontwikkeling van oogspieren. Door de baby's te laten liggen dragen wij ook bij aan het versterken van hun rug, nek en buikspieren. Dit is essentieel voor later als ze bijvoorbeeld gaan kruipen of tijgeren.

2: peuters

De werkwijze die wij uitvoeren is het ondersteunen van de ontwikkelingstaken. Dit doen wij door verschillende thema's aan te bieden aan de peuters. Wij bieden fantasierollenspellen en constructiespellen aan.

De werkwijze die wij hier toepassen voor de kleuters is het ondersteunen van hun zelfstandigheid en ontwikkelingsfasen. Wij bieden ze voldoende bewegingsvrijheid, door ze spel materiaal aan te bieden die past bij hun ontwikkelingsfase. De kinderen krijgen de vrijheid om zowel binnen als buiten te kunnen spelen. Bij het buitenspeeluur krijgen de kinderen de kans om gebruik te maken van de step, fiets en kunnen zij vrij rondrennen. Ook hebben wij binnen een zandbak waarin de kinderen de mogelijkheid hebben om met het zand te spelen, te voelen en vormpjes te maken. De kinderen gebruiken hierbij hun fantasie en maken soms taartjes van het zand. Hierin leveren wij een bijdrage aan de fijne en grove motoriek. Wij hebben ook verschillende speelhoeken die kindvriendelijk zijn en bescherming bieden voor de veiligheid voor het kind. Denk aan zacht materiaal zoals kussen en knuffels. Door ze vrij te laten spelen ontdekken ze de wereld om hen heen en nemen wij deel aan hun belevingswereld.

Voor de peuters op onze voorschool werken wij met VVE programma, Bij Al Medina willen wij ervoor zorgen dat ieder kind de kans krijgt om zich volledig te kunnen ontwikkelen en daarbij geen risico loopt op onderwijsachterstanden zodra hij/ zij naar de basisschool toegaat. Onze Pedagogische Medewerkers op Al Medina bieden deze hulp aan en samen zorgen wij ervoor dat uw kind spelenderwijs hiervan kan leren. Dit doen wij door bijvoorbeeld zoveel mogelijk met de kinderen te lezen, maar ook voorlezen aan ze. IKC Al Medina heeft alle activiteiten zo ingericht, dat we de brede ontwikkeling van de peuters op verschillende manieren stimuleren. We ontwikkelen de taal van de peuters en bevorderen het denken. We houden als leidraad vier ontwikkelingsgebieden aan:

- a) spraak- en taalontwikkeling,
- b) sociaal-emotionele ontwikkeling,
- c) motorische en zintuiglijke ontwikkeling
- d) rekenontwikkeling

Verder uitwerking hiervan Leest u in ons pedagogische werkplan.

3: BSO-groep

De BSO groep delen een grote gezamenlijke ruimte waarin verschillende hoeken zijn ingericht, waar ze in kunnen spelen en allerlei spelletjes kunnen doen. De kinderen krijgen de kans om zich volledig vrij te kunnen bewegen en er is voldoende ruimte en materiaal hiervoor beschikbaar. Er is een buitenspeelplaats met fietsen en een klein klimrek waar de kinderen kunnen spelen. Ook zijn er zachte ballen aanwezig en een basketbalnet waar de kinderen mee kunnen spelen. In deze groep zijn er twee pedagogische medewerkers. Hier houden wij ons aan de vaste groepsleiding, zo creëren wij het gevoel van veiligheid en geborgenheid.

3. Oudercontact

3.1 Kennismaking, wennen en overdracht

Als een kind voor het eerst bij ons komt, nemen wij de tijd voor een kennismakingsgesprek met de ouders, zodat wij zoveel mogelijk informatie van hen krijgen. Tijdens de kennismaking wordt aan ouders verteld hoe wij op ons kindercentrum en BSO omgaan met de kinderen en hoe wij informatie uitwisselen, waardoor een goede onderlinge afstemming ten behoeve van het kind mogelijk is. Vaak hebben de ouders dan al een rondleiding gehad door het gebouw, zodat zij zich al een voorstelling hebben kunnen maken van het kindercentrum en de BSO en hoe er gewerkt wordt. Het kennismakingsgesprek met ouders wordt zoveel mogelijk door de mentor, pedagogisch coach en door de directie gevoerd.

Daarna is er de gelegenheid om het kind te laten wennen. Het wennen vindt plaats als de plaatsingsovereenkomst is ingegaan. Tijdens het kennismakingsgesprek worden er wenaafspraken met de ouder gemaakt. Deze kunnen per kind verschillend zijn. In de regel worden de wenaafspraken over twee dagen verdeeld, bijvoorbeeld op dag 1 komt het kind vier uur wennen en op dag 2 zes uur. Tijdens de wendagen zijn ouders telefonisch bereikbaar, zodat zij zo nodig hun kind kunnen komen ophalen. De wenaafspraken worden tijdens het kennismakingsgesprek genoteerd op het formulier 'Checklist kennismakingsgesprek'. Om het wennen iets gemakkelijker te laten verlopen, neemt het kind soms iets van huis mee, zoals een knuffel, doekje en/of speen. Elk kind heeft een eigen mandje waarin zijn persoonlijke spullen worden bewaard zoals een setje schone kleding, een overdrachtsschriftje, speen, knuffel en eventueel een fles. Na 3 tot 4 maanden evalueren wij de eerste opvangperiode met de ouders.

Wanneer kinderen bijna vier jaar worden en eventueel doorstromen naar de BSO, laten wij de kinderen soms op visite gaan naar de BSO ruimte op dezelfde locatie. Samen met de drie+ kinderen word er wel eens gespeeld in de BSO ruimte. Op die manier is de ruimte bekend wanneer zij doorstromen.

Als ouders hun kind komen brengen, vragen wij hen om bij het weggaan duidelijk afscheid te nemen. Het kind weet dan waar het aan toe is. Soms is het kind verdrietig, waar wij dan direct op inspelen door het te troosten of af te leiden. Vaak is het verdriet ook snel over, als het kind gewoon even verdrietig mag zijn. De pedagogisch medewerker neemt samen met het kind afscheid, dat kan zijn samen de ouders uitzwaaien bij de deur of door ouders even gedag te zeggen.

Wij vinden een goede overdracht essentieel en nemen hiervoor de tijd. Zo vragen wij de ouders, bij binnenkomst, hoe het met hun kind is en vertellen wij bij het ophalen over hun kind en de belevenissen van de dag. Gedurende dag worden er met de iPad foto's gemaakt van de diverse activiteiten en momenten. Deze worden via WhatsApp aan ouders doorgestuurd. Verder is er tijdens de haal en breng momenten contact met de ouder (s). Eens per jaar is er een 10 minuten gesprek waarbij de pedagogisch medewerker het welbevinden van het kind

met de ouders bespreekt.

3.2 Mentorschap

Ieder kind heeft een vaste pedagogisch medewerker als mentor. Bij de kennismaking worden ouders (en kind) geïnformeerd over wat mentorschap inhoudt en wie de mentor van het kind wordt. Vanaf de start van de opvang ontfermt de mentor zich over het kind en is zij het vaste aanspreekpunt voor ouders, kind en collega's. De mentor zorgt dat het kind kennis maakt met de andere pedagogisch medewerkers en de kinderen in de groep. Op deze manier leert het kind geleidelijk om te gaan met het dagritme op de groep, de groepsnormen en leren het kind en mentor elkaar kennen.

De mentor volgt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind en verkrijgt deze informatie ook van de andere betrokken pedagogisch medewerkers. Hiertoe heeft de mentor overleg met het team van pedagogisch medewerkers en de leidinggevende(n), waarin het welbevinden van individuele kinderen, hun gedrag en ontwikkeling en de groepsinteracties centraal staan. Op deze manier stemt het team met elkaar af hoe het kind het beste begeleid kan worden in zijn ontwikkeling en er zo goed mogelijk kan worden ingespeeld op de behoeften van het kind. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere (externe) professionals (met toestemming van ouders). Als een kind overgaat naar een andere groep of locatie, of van KDV naar BSO, krijgt het kind een andere mentor en vindt er een overdracht plaats.

Deze overdracht vindt ook plaats wanneer een kind van het KDV naar de basisschool toe gaat. Bij doorstroom naar een andere groep of locatie worden ouders bij de kennismaking op de nieuwe groep geïnformeerd over de nieuwe mentor van het kind. Ook ontvangen de ouders een bericht met de naam van de nieuwe mentor van hun kind.

3.3 Ouderavonden

Een aantal keer per jaar organiseren wij momenten dat ouders en de pedagogisch medewerkers elkaar kunnen treffen. Tijdens een zomerfeest, koffieochtend of een andere activiteit hebben ouders de mogelijkheid met andere ouders en de aanwezige oudercommissie en aanwezige pedagogisch medewerkers gedachte uit te wisselen. Tevens polst de oudercommissie onder de huidige ouders of er nog behoefte is aan een ouderavond. In samenwerking met de Clustermanager wordt er dan een avond voor de ouders en medewerkers georganiseerd waarin een thema behandeld wordt. De oudercommissie nodigt daartoe zo nodig een deskundige uit.

4. Observeren en volgen

4.1 Observeren

De medewerkers worden toegerust in het observeren en signaleren doordat wij de observaties van de kinderen regelmatig met elkaar bespreken. Er vinden kind-gesprekken plaats en deze worden voort besproken met elkaar.

IKC Al Medina vindt het belangrijk dat de ontwikkeling van de peuters goed gevolgd wordt zodat er adequaat kan worden ingespeeld op de behoeftes van de peuters. We werken met het observatie- en registratiesysteem Kijk, dat de verschillende ontwikkelingsgebieden goed in kaart brengt. Met behulp van de gegevens van de kinderen vindt er afstemming in het aanbod plaats dat passend is bij de ontwikkeling van het kind.

Minimaal twee keer per jaar wordt er per kind een registratie ingevuld, terwijl er gedurende het heleschooljaar observaties worden genoteerd.

Kijken naar kinderen en de groep geeft iedere dag stof tot praten met collega's en ouders. Om "het praten over en kijken naar" gericht te doen, maken wij gebruik van de observatiemethode 'Werken aan Welbevinden'. Vanaf het derde levensjaar wordt de observatiemethode 'Ontluikend Volgstelsel Peuters' (OVP) gebruikt. Deze is meer gericht op de diverse ontwikkelingsgebieden. Deze jaarlijkse observatie richt zich zowel op de individuele kinderen, als op de groep. Met behulp van observatielijsten beschrijft de pedagogisch medewerker het kind in zijn omgeving, het kind in relatie tot de volwassene en het kind in relatie tot andere kinderen. Zo kan het welzijn en de ontwikkeling van het individuele kind en de kinderen in de groep goed worden gevolgd en gestimuleerd. Ook ouders worden uitgenodigd om een beeld te schetsen van hun kind en zijn/haar ervaringen in de groep.

De observatieverslagen worden bewaard in het kind dossier op de locatie. Drie maanden na plaatsing nodigt de mentor de ouders uit voor een gesprek om samen de eerste periode door te nemen. Daarnaast hebben wij jaarlijks 10 minuten gesprekjes. Tijdens deze gesprekken wordt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind met ouders besproken. Deze gesprekken worden bij voorkeur door de mentor gevoerd, rondom de verjaardag van het kind. Voor de jaarlijkse 10 minuten gesprekken ontvangen de ouders een vragenlijst die ze in kunnen vullen. De mentor van het kind vult het observatieformulier in. Beide formulieren worden besproken. Indien er naar aanleiding van het jaarlijkse 10-minutengesprek bijzonderheden zijn of afspraken met ouders worden gemaakt, wordt dit genoteerd en toegevoegd aan het kind dossier. De uitkomsten van de kind observaties worden onder leiding van de mentor pedagogisch medewerker besproken in de kind besprekingen.

4.2 Vroeg signalering en opvallend gedrag bij kinderen

De kinderen worden op de groep dagelijks door onze pedagogisch medewerkers geobserveerd.

Daarnaast werken wij met observatieformulieren. Deze worden ieder half jaar ingevuld en besproken met ouders. Wanneer daar aanleiding toe is of een kind gaat over naar een andere groep/school wordt het formulier eveneens ingevuld.

Wanneer een PM-er opvallend gedrag signaleert bij een kind wordt dat in het team besproken. Het kan zijn dat een kind in een bepaalde ontwikkeling duidelijk achterblijft. Maar andersom kan het ook, het kind ontwikkelt zich sneller dan leeftijdsgenootjes. Er kan ook ander opvallend gedrag gesignaleerd worden, bijvoorbeeld dat een kind erg angstig is voor iets. Al deze signalen worden besproken met het team en leidinggevende. Op basis daarvan wordt met elkaar gekeken wat de volgende stappen zijn:

1. Bespreken met ouders: zien zij dit gedrag ook? Spelen er dingen thuis waar het mee te maken kan hebben etc.
2. Verdere observatie (m.b.v. observatieformulieren). Wanneer het signalen zijn die kunnen duiden op kindermishandeling, wordt gewerkt volgens de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de stappen vanuit daar verder gevolgd.
3. Aanpak naar het kind om gedrag bij te stellen of bijvoorbeeld de ontwikkeling extra te stimuleren op bepaald gebied. Als een kind bijvoorbeeld achterblijft in zijn/haar taalontwikkeling kan dit extra gestimuleerd worden door boekjes lezen of liedjes zingen.
4. Kind blijven volgen en ouders hierbij betrekken. Gaat het kind vooruit of verslechterd het?
5. Wanneer gedrag of de ontwikkeling niet vooruit gaat en wij van mening zijn dat het kind

professionele hulp nodig heeft, zullen we ouders doorverwijzen.

6. Doorverwijzen doen we naar: Opvoedsteunpunt ,CJG ,of IVH/VTO
vroeghulp Den Haag(zie onze sociale kaart voor contactgegevens)

De medewerkers worden toegerust in het observeren en signaleren doordat wij de observaties van de kinderen regelmatig met elkaar bespreken. Er vinden kind-gesprekken plaats en deze worden voorgesproken met elkaar.

4.3 Overdracht naar basisschool en buitenschoolse opvang

Op het kindercentrum wordt de ontwikkellijn van het kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Om de doorgaande ontwikkellijn van het kind te waarborgen, vindt bij de overgang naar de basisschool en de buitenschoolse opvang, met toestemming van ouders, een overdracht plaats. Hiervoor wordt aan de hand van de laatste observatie(s) een overdrachtsformulier ingevuld. Vervolgens worden ouders op de locatie uitgenodigd voor een laatste gesprek over de ontwikkeling van het kind en de wijze van overdracht. Gaan kinderen naar de BSO dan sturen wij deze op of vragen aan ouders deze mee te geven voor het kennismaking gesprek op school/BSO. Dit wordt ook wel een 'koude' overdracht genoemd. Indien nodig (in geval van VE of zorg) wordt er een 'warme' overdracht gedaan via een telefonisch of persoonlijk gesprek. De overdracht wordt bij voorkeur verzorgd door de mentor van het kind.

4.4 Zorgkinderen

Wanneer wij ons zorgen maken over een kind, zal de mentor (en/of leidinggevende) dit zo snel mogelijk met de ouders bespreken en overleggen hoe hier (met elkaar) mee om te gaan. Als de zorg blijft voortbestaan of als pedagogisch medewerkers behoefte hebben aan pedagogische ondersteuning, kan een intern deskundige ingeschakeld worden. In overleg met de intern deskundige wordt de zorgvraag geconcretiseerd en de aanpak besproken met het team en de ouders. In geval er behoefte is aan een extra observatie van een kind, wordt hiervoor altijd eerst toestemming aan ouders gevraagd. Daarnaast kan de senior pedagogisch medewerker/clustermanager een van de medewerkers kwaliteit (pedagogen) raadplegen om gezamenlijk te overleggen wat mogelijke vervolgstappen zijn. Ook kunnen de medewerkers het team ondersteunen bij het concretiseren van de zorgvraag en bij het doorverwijzen naar de juiste externe instanties. Deze stappen, inclusief de communicatie met ouders hierover en de evaluatiemomenten, zijn vastgelegd in de procedure 'Signaleren in de opvang'.

Soms vraagt een kind meer specialistische begeleiding dan wij als organisatie kunnen bieden. In dat geval wordt er in overleg met ouders contact gelegd met (of verwijzen we ouders door naar) ketenen/of zorgpartners zoals het consultatiebureau, de huisarts of het buurt-/zorgteam. In geval van ernstige zorg over een kind, die niet door ouders erkend of herkend wordt, kunnen er na intern overleg, vervolgstappen worden gezet. Dit wordt teruggekoppeld aan de ouders. De zorg kan ook gemeld worden in de Verwijs Index Risicjongeren (VIR). Indien nodig, maken wij gebruik van de landelijke Meldcode Huiselijk geweld en Kinder mishandeling.

4.5 Externe samenwerkingspartners

De wijk is geschikt om themagerichte activiteiten te plannen. Zo kan er bijvoorbeeld een wandeling onder begeleiding gemaakt worden om buitenbeestjes te zoeken, eendjes te voeren, boodschappen te doen of samen brood halen bij een plaatselijke supermarkt. De (kinder)boerderij is dichtbij gelegen en goed geschikt om de dieren op een veilige manier te bezoeken. De speeltuin in de buurt is een prachtige plek om lekker buiten te kunnen spelen. Verder is een hechte samenwerking met de BSO. Samen met organiseren we meerdere activiteiten per jaar bijv. lichtjesfeest, zomerfeest of visiteweek. Kinderen mogen bij elkaar op visite komen, oudere lezen jongeren voor. Tijdens de feestdagen zorgen we voor een gezamenlijke lunch.

4.6 De doorgaande lijn

De doorgaande lijn met de basisschool wordt op verschillende manieren gekenmerkt. Allereerst zitten we in hetzelfde gebouw en maken we gebruik van dezelfde faciliteiten.

We maken gebruik van hetzelfde voorschoolsprogramma en observatiesysteem. Hierdoor wordt de ononderbroken ontwikkelingsgang voor de kinderen zoveel mogelijk gewaarborgd. Wanneer de kinderen naar de basisschool doorstromen vindt er een warme overdracht plaats tussen de pedagogisch medewerker en de leerkracht. Ouders zijn op de hoogte van deze werkwijze en hebben hiervoor toestemming gegeven door het intakeformulier in te vullen en te ondertekenen.

We hebben verschillende gezamenlijke activiteiten met de kinderen en de basisschool en er vinden maandelijks overlegmomenten plaats.

5 Spel en speelgoed

Spelen is bij uitstek een manier om de wereld en jezelf te ontdekken. Het is een veel omvattend middel om verschillende aspecten van de persoonlijkheidskenmerken te stimuleren en te ontwikkelen. Denk aan het ontdekken van verschillend aanvoelende materialen, leren hoe speelgoed gebruikt moet worden, hoe je kunt delen, hoe je rekening met elkaar kunt houden, leren op elkaar te wachten. Kortom, spelen stelt het kind in staat te leren hoe materialen en speelgoed, de mensen en de wereld in elkaar steken. Maar niet te vergeten betekent spelen ook plezier maken, samen of alleen!

Wij zorgen ervoor dat er afwisselend speelgoed op de groepen is, dat alle ontwikkelingsgebieden stimuleert. Wij hebben zoveel mogelijk open kasten en laten het kind zelf bepalen waarmee het wil spelen. Natuurlijk stimuleren wij een kind dat altijd hetzelfde kiest, om ook eens iets anders te gaan doen, maar wij dwingen niet. Speelgoed dat alleen onder begeleiding gebruikt wordt, zoals prikpenningen, bepaalde spellen voor 3+ kinderen, hebben wij opgeborgen in een afgesloten kast. Wij zorgen voor uitdagend speelgoed. Dit betekent dat wij daarom op de babygroep ander speelgoed hebben dan op de peutergroep. Speelgoed moet aansluiten bij de ontwikkelingsfase van het kind en op zijn behoefte om te onderzoeken en ontdekken. Spelen is leuk en daarom moet het niet te moeilijk zijn, maar ook niet te makkelijk. We maken geen onderscheid tussen jongens- of meisjesspeelgoed. Zo voetballen de meisjes ook en spelen de jongens met poppen.

De kinderen krijgen bij ons de gelegenheid om zowel individueel als in groepsverband te spelen. Naarmate het kind ouder wordt, bieden wij steeds meer groepsactiviteiten aan. Omdat er genoeg materiaal aanwezig is, adviseren wij om geen speelgoed en dergelijke mee te geven. Spullen kunnen stuk gaan of kwijt raken. IKC Al Medina is niet aansprakelijk voor het zoekraken of kapot gaan van eigendommen van kinderen of ouders op de locatie.

5.1 Activiteiten

De vrije spelmomenten zijn dagelijks aanwezig. Hierbij zijn de momenten van samen of alleen spelen aanwezig. Kinderen leren veel van deze momenten. De pedagogisch medewerker begeleidt en stuurt aan indien nodig. We proberen dagelijks naar buiten te gaan. We brengen regelmatig een bezoekje aan de boerderij, de markt, de supermarkt of een van de speeltuinen in de wijk.

Er zijn ook activiteiten die spontaan ontstaan. Dit kan gebeuren naar aanleiding van een boek wat is voorgelezen, interesses van kinderen of een gebeurtenis van een kind. We praten dan

met de kinderen over hoe of wat en komen dan tot een activiteit die aansluit bij de interesses van de kinderen op dat moment. Eén keer per week organiseren wij een activiteit voor de kinderen van drie jaar en ouder. Wij kunnen een uitgewerkte activiteit uit een map kiezen en deze voorbereiden. Met deze activiteiten willen wij een aantal dingen bereiken:

- + Het activeren van voorkennis voor de basisschool
- + Extra uitdaging bieden voor kinderen vanaf drie jaar
- + Aanspreken van verschillende kennisgebieden

Naast deze vrij activiteiten bieden we ook geregeld activiteiten aan. We houden dan rekening met de diverse ontwikkeling gebieden, de leeftijden van de kinderen en de interesses van de kinderen. Het kan zijn, dat dit plaatst vindt in de eigen groep van de kinderen maar kan ook plaatsvinden buiten of in het atelier. Een aantal keer per jaar nodigen wij externe professionals in om kinderen mee te nemen in de diverse ontwikkelingen. Denk bijvoorbeeld aan peutergym, muzikale ondersteuning, of een creatieve workshop.

Met baby's doen wij activiteiten zoals rolspelletjes op de grond, baby's bij elkaar leggen om elkaar te leren ontdekken, creatieve activiteiten om materialen te verkennen, lezen we boekjes voor en zingen we liedjes. Dit alles is wat kleinschaliger en er wordt goed gekeken naar de behoefte en de samenstelling van de groep.

Naarmate kinderen ouder worden, hebben zij, naast veiligheid en geborgenheid, behoefte aan een grotere leefomgeving. Daarom stellen wij de kinderen in de gelegenheid om hun omgeving buiten hun eigen groep te verkennen, dit doen we door te werken met open deuren . Ze komen hierdoor andere leeftijdgenootjes en pedagogisch medewerkers tegen en ze spelen eens in een andere ruimte. Daarnaast biedt het met name oudere kinderen de mogelijkheid om mee te doen aan activiteiten die specifiek zijn afgestemd op hun ontwikkelingsniveau. Ook ontmoeten ze hierdoor andere kinderen, wat bijdraagt aan hun sociale ontwikkeling. Belangrijk aandachtspunt bij het werken in wisselend samengestelde groepen is natuurlijk de veiligheid en overzichtelijkheid voor de kinderen.

Op de babygroep kan gebruik gemaakt worden van hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld een babystoeltje om het kind meer te betrekken bij de groep. Hierbij letten we erop dat baby's niet te lang in een babystoeltje of Maxi-Cosi zitten.

Soms maken wij uitstapjes met de kinderen. Bijvoorbeeld naar de eendjes, een brief posten, of naar de markt. Wanneer wij een uitstapje doen met de kinderen, vragen wij hiervoor toestemming aan de ouders. Over het algemeen is dit ook al tijdens het kennismakingsgesprek aan de orde geweest.

5.2 De activiteiten voor de peuteropvang

IKC Al Medina heeft de activiteiten van de peuteropvang zo ingericht, dat we de brede ontwikkeling van de peuters op verschillende manieren stimuleren. We ontwikkelen de taal van de peuters en bevorderen het denken. We houden als leidraad vier ontwikkelingsgebieden aan:

- e) spraak- en taalontwikkeling,
- f) sociaal-emotionele ontwikkeling,
- g) motorische en zintuiglijke ontwikkeling
- h) rekenontwikkeling

a) De spraak- en taalontwikkeling

De spraak- en taalontwikkeling wordt door twee omgevingsfactoren beïnvloed: een rijk

en betekenisvol taalaanbod en voldoende gelegenheid om de taalvaardigheid te oefenen. Binnen onze activiteiten worden de verschillende aspecten (taalinhoud, woordenschat, taalvorm en communicatie) van de taalontwikkeling gestimuleerd. Er wordt gericht gewerkt aan het uitbreiden van de woordenschat, aan communicatie en interactie, aan boekoriëntatie en verhaalbegrip en het aanzetten tot nadenken door de kinderen. In elke activiteit staan telkens een aantal woorden centraal. Deze woorden halen we uit Piramide. Deze woorden worden in de introductie, kern en uitbreiding van de activiteit in een betekenisvolle context aangeboden, verduidelijkt en gebruikt. We gebruiken altijd concreet materiaal.

b) De sociaal-emotionele ontwikkeling

Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling is de interactie tussen het kind en de pedagogisch medewerker van groot belang. Daarom worden de meeste activiteiten ook uitgevoerd in kleine groepjes. Op deze manier kan de pedagogisch medewerker zijn aandacht goed richten op het kind en wordt er een goede relatie tussen hen opgebouwd. Veel activiteiten zijn gericht op samen een spelletje doen, samen zingen, samen bewegen, samen op onderzoek uitgaan of samen naar buitengaan, waardoor het saamhorigheidsgevoel in de groep wordt vergroot. Daarnaast stimuleren verschillende activiteiten in de grote of kleine groep de kinderen om onderling samen te werken, beurten te verdelen, naar elkaar te luisteren en ervaringen te delen.

c) De motorische en zintuiglijke ontwikkeling

Bewegen is belangrijk voor de ontwikkeling van de motoriek. Daarom wordt binnen de activiteiten de nadruk gelegd op het bieden van voldoende bewegingsvrijheid aan kinderen waardoor ze volop de gelegenheid hebben motorische vaardigheden (grote motoriek, fijne motoriek, lichaamsbesef) op te doen. Ook de ontwikkeling van de zintuigen (kijken, horen, ruiken, proeven, voelen en evenwicht) komt veel aan bod. We spelen dagelijks buiten met de peuters en maken ook gebruik van de gymzaal.

d) De beginnende rekenontwikkeling

Binnen de activiteiten van IKC Al Medina is aandacht voor de drie rekendomeinen: meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid. Het gaat hierbij met name om het opdoen van eerste ervaringen die de basis leggen voor het latere rekenen. Daarom noemen we het ook wel *rekenprikkel*s. De rekenprikkel s zijn nauw verbonden met de taalontwikkeling en de motorische en zintuiglijke ontwikkeling.

1.7.1 Kansen grijpen en kansen creëren

IKC Al Medina sluit aan bij het idee van 'kansen grijpen' en 'kansen creëren' uit Pedagogisch kader voor kindercentra 0-4. Het is belangrijk dat pedagogisch medewerkers naast het creëren van kansen door middel van het activiteiten aanbod, vooral ook kansen grijpen om van gewone situaties leersituaties te maken. Juist situaties waarbij het kind al actief betrokken is, zijn geschikt om het kind informele leerervaringen op te laten doen.

5.3 Zelfstandigheid bevorderen

De dagelijkse gang van zaken op ons kindercentrum biedt kinderen verschillende mogelijkheden om aan hun zelfstandigheid te (leren) werken. Zo mogen ze zelf fruit kiezen, zelf kiezen wat zij op brood eten en mogen zij zichzelf uit- en aankleden voor en na het slapen gaan. De kinderen mogen tijdens vrij spelmomenten zelf kiezen waar zij mee willen spelen en als er een activiteit aangeboden wordt, mogen zij zelf beslissen of zij hier aan deel willen doen

(natuurlijk worden de kinderen wel gestimuleerd om hier aan deel te nemen). Wij werken met elk kind, in zijn of haar eigen tempo, toe naar zelfstandigheid. Uiteraard worden de mogelijkheden aangepast aan het niveau van het kind. Middelen die zich hiervoor lenen zijn complimenten geven als een kind iets zelf kan, het samen doen of een beetje helpen. Dit geeft het kind het gevoel van een overwinning. Het realiseert zich dat het iets zelfstandig kan. Ook kunnen we het kind kleine taakjes geven, zoals samen de was wegbrengen of helpen tafel dekken. De meeste kinderen vinden dit erg leuk. Ze voelen zich al groot!

6 Pedagogische samenstelling

6.1 Pedagogisch medewerkers

Het team van IKC Al Medina bestaat uit een Directeur, Leidinggevende, Pedagogisch medewerkers, Pedagogische coach en een IBER. Bij volledige bezetting werken er per dag 2 of 3 vaste pedagogisch medewerkers op elke groep met een totaal van maximaal 9 leidsters op de groepen. Indien er minder kinderen aanwezig zijn wordt het aantal pedagogisch medewerkers vastgesteld conform de regels uit het convenant kinderopvang .

Wij hechten groot belang aan professioneel, deskundig opgeleid personeel, Onze pedagogisch medewerkers en invalkrachten zijn opgeleid volgens de kwaliteitseisen die in de CAO worden gesteld. Veel pedagogisch medewerkers hebben daarnaast nog aanvullende scholing gevolgd. De peuter leidsters zijn VVE gekwalificeerd of nog bezig met scholing hiervan, Ook hebben zij de Nederlandse taal op minimaal 3F.

Bij afwezigheid door ziekte of vakantie van een vaste pedagogisch medewerker wordt een invalkracht ingezet. Wij streven naar vaste gezichten op de groep en werken zoveel mogelijk met vaste invalkrachten, die de kinderen en ouders kennen. De pedagogische medewerkers worden continue gescreend, ze worden voor de start datum ingeschreven in het personen register kinderopvang. Elke dag zijn er BHV'ers in het pand aanwezig die beschikken over een kindspecifieke-EHBO-kennis.

6.2 De rol van de pedagogische medewerkers

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen van hun groep. Zij spreken de kinderen aan vanuit een positieve houding en houden hierbij rekening met de ontwikkelingsfase van het kind. Onze pedagogisch medewerkers:

- ✚ Staan open voor de kinderen en gaan op de juiste manier in op hun behoeften, signalen en ontwikkeling
- ✚ Tonen persoonlijke betrokkenheid en uiten gericht positieve gevoelens naar de kinderen
- ✚ Geven kinderen de ruimte om zich te ontwikkelen in een veilige context
- ✚ Hebben respect voor het individuele kind en zijn sociale en culturele achtergrond
- ✚ Begeleiden, stimuleren, motiveren de kinderen
- ✚ Corrigeren ongewenst gedrag en leggen uit waarom zij het gedrag (niet het kind) afkeuren
- ✚ Zijn in staat tot een open communicatie met ouders en collega's

De pedagogisch medewerkers verkrijgen tijdens het kennismakingsgesprek die informatie van ouders die nodig is om aan te kunnen sluiten bij het bioritme en de behoeften van de baby. Specifieke informatie en afspraken over de wijze van voeden, slaapgewoonten en andere bijzonderheden in de omgang met het kind, worden vastgelegd en gedeeld met collega's. Op deze manier kunnen we zo goed mogelijk rekening houden met de eigenheid van ieder kind.

6.3 Vaste gezichten op de groep

Om te bereiken dat een kind zich bij ons emotioneel veilig voelt, is het belangrijk dat vertrouwde personen het kind in een vertrouwde omgeving verzorgen. Elk kind verblijft tijdens de opvang in een eigen groep. Deze groep wordt begeleid door een vast team van pedagogisch medewerkers (vaste gezichten). We zorgen ervoor dat baby's tot 1 jaar gekoppeld worden aan 2 vaste gezichten. In ieder geval is een van deze twee medewerkers op de dag dat de baby naar de opvang komt aanwezig. De 3 Het aantal vaste gezichten voor nul-jarigen is afhankelijk van de groepsgrootte: maximaal 2 vaste gezichten bij een BKR van één of twee, en maximaal 3 vaste gezichten bij een BKR van drie of meer pedagogisch medewerkers.

6.4 Pedagogisch Beleidsmedewerker/Coach (PBMér)

Sinds 1 januari 2019 zijn alle kindercentra verplicht om een pedagogisch beleidsmedewerker en/of pedagogisch coach in dienst te hebben. Deze eis tot coaching is ingevoerd om de geboden kwaliteit in de praktijk van de kinderopvang te verhogen. Daarom ontvangt iedere beroepskracht die werkzaam is bij IKC Al Medina coaching. De coaching geldt niet alleen voor vaste beroepskrachten, maar ook voor beroepskrachten met flexibele inzet.

Het doel van deze functie is: "Het bijdragen aan de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van het pedagogisch beleid en het middels coaching mede verbeteren van de kwaliteit van de werkzaamheden van de pedagogisch medewerkers. Vanaf 1 januari 2022 zal mevrouw N.Afalah de functie als pedagogisch beleidsmedewerker/coach (PBM'er) voor de locaties van IKC Al Medina.

Beleidsuren 150 uur per jaar

Coaching 90 uur per jaar (verdeeld over 9 vaste pedagogisch medewerksters)

Voor de flexibele pedagogisch medewerksters wordt er gekeken naar hun gemiddelde aantal gewerkte uren van de afgelopen drie maanden. Aan de hand daarvan berekenen wij hoeveel uur zij gecoacht zullen worden.

De taken van de PBM'er:

1. Ontwikkelen, vertalen en implementeren van het pedagogisch beleid binnen de organisatie
2. Het hebben van een actieve rol in de verbetering van de pedagogische kwaliteit van dienstverlening en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers
3. Zorg dragen voor de juiste uitvoering van het pedagogisch beleid op de werkvloer

In januari wordt er gestart met nulmetingen d.m.v. observaties op alle locaties a.d.h.v. de NCKO-kwaliteitsmonitor. Vanaf daar gaat er gekeken worden waar we nu staan en waar we naar toe willen en welke acties hiervoor nodig zijn. De verwachting is dat dit een heel jaar in beslag gaat nemen.

6.5 Deskundigheidsbevordering

Om goede zorg te waarborgen, worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bijgeschoold. Deze bijscholing wordt verzorgd door zowel interne als externe deskundigen. Verder zijn wij elkaars coach en zijn er regelmatig teambijeenkomsten over bepaalde thema's in het vakgebied. Ook wordt er 1x per jaar met iedere (pedagogisch) medewerker een functioneringsgesprek gehouden, een structureel evaluatiemoment om onze kwaliteit en de daarvoor gewenste deskundigheid van medewerkers te monitoren en vergroten. Ons aanbod ten aanzien van deskundigheidsbevordering varieert en is afhankelijk van de behoeften. De afspraken daarover zijn vastgelegd in ons scholingsbeleid.

Jaarlijks wordt een scholingsplan gemaakt. In dit plan zijn in ieder geval opgenomen:

- + scholing bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO
- + pedagogisch verdieping
- + cursussen gericht op speciale doelgroepen, zoals kinderen met een VE-indicatie, Piramide Training

6.6 Achterwacht

Achterwacht in geval van calamiteiten:

Afhankelijk van de leidster-kind ratio worden er een aantal pedagogisch medewerkers ingeroosterd op een locatie. Medewerkers kunnen in geval van calamiteiten te allen tijde gebruik maken van het protocol “Handelen in geval van calamiteit”. Het hanteren van het protocol is niet afhankelijk van het aantal medewerkers, die werkzaam zijn op een locatie. In geval van calamiteiten hanteren we binnen Al Medina de volgende afspraken omtrent beschikbaarheid:

- + De directeur van Al Medina wordt als eerste ingeschakeld in geval van calamiteiten.
- + Mocht hij niet aanwezig zijn dan wordt er contact opgenomen met een van de collega's die in de nabijheid wonen van het kindercentrum. Zij kunnen binnen enkele minuten aanwezig zijn.
- + Tevens fungeert de directeur van Al Medina als achterwacht op de dagen dat hij werkzaam is. Hij is voor een medewerk(st)er altijd telefonisch bereikbaar en kan in geval van nood snel ter plaatse zijn.
- + In geval van calamiteiten wordt de directeur altijd op de hoogte gebracht.
- + Met de plaatselijke huisarts zullen er afspraken gemaakt worden over noodsituaties die zich kunnen voordoen. In deze gevallen zal de huisarts direct komen of kunnen wij daar een bezoek brengen (mits de ouders niet te bereiken zijn, anders gaan zij zelf met hun kind).

6.7 Vier-ogen principe

Op verschillende manieren zorgen wij ervoor dat we invulling geven aan het vier-ogenprincipe. Een open, professioneel werkklimaat waarbij de drempel om elkaar op bepaalde gedragingen aan te spreken zo laag mogelijk is.

Het bespreken van waarden en normen t.a.v. intimiteit en lichamelijk contact behoort tot de vaste onderwerpen in werk begeleidingsbijeenkomsten. Tijdens de werkbegeleiding is er aandacht voor het geven van feedback aan collega's. Pm-ers worden getraind/gecoacht ten aanzien van het geven en ontvangen van feedback. Er is een gedragscode binnen de organisatie en PM-ers zijn op de hoogte van het bestaan en de inhoud van deze code.

Er wordt gewerkt met de Meldcode Huiselijk Geweld en Kinder mishandeling. Pm-ers zijn op de hoogte van het bestaan en de inhoud van deze Meldcode. Zo mogelijk dagelijks aanwezigheid van de locatiemanager.

Het aan de randen van de dag samenvoegen van stamgroepen; We werken met een open-deuren-beleid, waardoor op vastgestelde tijden de kinderen gebruik kunnen maken van de verschillende groepsruimtes. Alle PM-ers kennen hierdoor elkaar en alle kinderen. Dit bevordert een open werkklimaat.

Boventallige inzet, als extra paar ogen, van pedagogisch medewerkers in opleiding; Er wordt gestreefd naar een situatie waarin op elke groep een stagiaire boventallig aanwezig is.

Bouwkundige voorzieningen ter verbetering van transparantie binnen kindercentra; Groepen hebben op verschillende momenten op de dag de deuren openstaan.

Wij beschikken over moderne audiovisuele middelen, namelijk:

- + Op de slaapkamer, stamgroepen en speelruimte zijn camera's aanwezig.

- ✚ Communicatie met ouders
- ✚ Ouders worden uitgenodigd vragen te stellen over het Pedagogisch beleid en het pedagogisch handelen van de PM-ers (een open werkklimaat).
- ✚ Onbekende ophalers moeten van te voren zijn doorgegeven en zich legitimeren.

6.8 Leidinggevende

Binnen IKC Al Medina kennen we 2 leidinggevende functies die elk op hun eigen niveau verantwoordelijk zijn voor de kinderdagopvang:

- ✚ De directeur, M.Akachar, is verantwoordelijk voor IKC Al Medina in zijn geheel. Samen met zijn vrouw N.Afalah (leidinggevende en coach) zijn zij het eerste aanspreekpunt voor pedagogisch medewerkers.

Verder bieden zij aan pedagogisch medewerkers o.a. werkbegeleiding en ondersteuning bij knelpunten, bijvoorbeeld door individuele, groeps-, team-, kind besprekingen. Daarnaast dragen ze zorg voor deskundigheidsbevordering, bijscholing en het inroepen van deskundigen indien nodig. Zij onderhouden contacten met de ouders wanneer die niet terecht kunnen bij de pedagogisch medewerker.

6.9 Stagiaires en beroepskrachten in opleiding

Al Medina is een erkend leerbedrijf. Wij vinden het belangrijk om een bijdrage te leveren aan het opleiden van toekomstige beroepskrachten. Daarom werken er bij ons beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires. Beroepskrachten-in-opleiding werken, afhankelijk van de competenties die zij al hebben behaald, gedurende hun studie in toenemende mate als pedagogisch medewerker binnen de formatie. Stagiaires staan boventallig op de groep en mogen onder bepaalde voorwaarden incidenteel binnen de formatie worden ingezet. Daarbij geldt (vanaf 1 januari 2018) dat op een locatie maximaal 33% van de formatie die volgens de BKR nodig is, mag worden ingevuld met beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires. Afhankelijk van de opleiding en leerjaar van de stagiaire of beroepskracht-in-opleiding kan de duur en frequentie van aanwezigheid verschillen en veranderen ook de taken en bevoegdheden. Zowel beroepskrachten-in-opleiding als stagiaires worden in de praktijk begeleid door praktijkbegeleiders die hen wekelijks coachen bij het werken aan hun competenties en hun leerproces evalueren en beoordelen. Op deze manier worden zij maximaal ondersteund om een goede pedagogisch medewerker te worden.

- ✚ Een stagiaire werkt te allen tijde onder de verantwoordelijkheid van én onder toezicht van een gediplomeerde pedagogisch medewerker.
- ✚ Een beroepskracht-in-opleiding mag na verloop van tijd ook zelfstandig gaan handelen. Dit is afhankelijk van de score die de beroepskracht-in-opleiding heeft op de competentiemeter. De competentiemeter 'meet' het niveau van de vaardigheden en competenties een stagiaire en beroepskracht-in-opleiding en geeft daarmee inzicht in hoeverre zij in staat zijn tot het zelfstandig kunnen uitvoeren van bepaalde taken. Bij ons in de praktijk maken de studenten kennis met bijvoorbeeld dagindeling, verzorging van kinderen, hygiëne, pedagogisch handelen, contact met ouders. Taken die net beginnende stagiaires en beroepskrachten-in-opleiding zoal kunnen uitvoeren zijn:
 - ✚ het begeleiden van activiteiten met de kinderen
 - ✚ het voorbereiden van activiteiten
 - ✚ bieden van ondersteuning bij de verzorging van de kinderen (bijvoorbeeld helpen bij het eten/drinken) Hierbij handelen zij volgens de richtlijnen van Medina's. Deze en meer specifieke taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in onze competentiemeter. Indien een stagiaire of beroepskracht-in-opleiding conform CAO formatief wordt ingezet, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Zo weet de ouder dat hij/zij ook met vragen of voor een overdracht bij hen terecht kan.

7 Tot slot

Wij hopen dat u dit pedagogisch werkplan met plezier heeft gelezen en dat voor u duidelijk is hoe wij binnen IKC Al Medina te werk gaan.

Mocht u toch nog vragen hebben, dan zullen onze pedagogisch medewerkers, de groepscoach of leidinggevende hier graag antwoord op geven. Ook tips en adviezen horen wij graag.

Dit pedagogisch werkplan zal regelmatig worden besproken binnen de teams en minimaal eens in de twee jaar worden bijgesteld.

Met vriendelijke groet,

Team IKC Al Medina B.V.

Terwesrenstraat 105 2525GG Den Haag